

საქართველო

იმისთანა წმინდა საძმომი, ბეგბიღ ბეჭე-
უბი სიფყვას, ცუდილებით და ჭბრბით ბუბ-
თის გაფანა ყელა უჯანსიბბაჟ უსაბაგლსია.

გაგოდის 1918 წლის
25 ივლისიდან

რესპუბლიკა

სამშაბათი, 27 აგვისტო. 2019 წ. №168 (8834) | ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge | ფასი 60 თეთრი

სალომე ზურაბიშვილი:
**ჩემი პრეზიდენტობის
ვადში, აფხაზეთისა
და სამხრეთ ოსეთის
საქართველოს ერთიან
სივრცეში დაბრუნება,
ჩემი უდიდესი მიზანია!**

ამის შესახებ ნათქვამია საქართველოს პრე-
ზიდენტის სალომე ზურაბიშვილის განცხადებაში,
რომლითაც ის რუსეთის მიერ 2008 წლის 26 აგ-
ვისტოს, აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის და-
მოუკიდებლობის აღიარების ფაქტს ეხმიანება.

„მჯერა, რომ დადგება დრო, როდესაც აფხაზეთი
და სამხრეთ ოსეთი საქართველოს ერთიან სახელ-
მწიფო სივრცეში მშვიდობიანად დაბრუნდება. ჩემი
უმთავრესი სურვილი და უდიდესი მიზანია, რომ ეს
მოხდეს უახლოეს მომავალში, ჩემი პრეზიდენტო-
ბის ვადაში, რისთვისაც გამოვიყენებ ყველა გზას
და საშუალებას. მე ვიქნები გარანტი იმისა, რომ იმ
დროის აფხაზეთში და სამხრეთ ოსეთში ჩვენს მო-
ქალაქეებს ჰქონდეთ ღირსეული ცხოვრების,
თავისუფალი არჩევანის და სიტყვის თავი-
სუფლების უფლება, მსგავსად საქართველოს
ყველა მოქალაქისა, მიუხედავად მათი ეთ-
ნიკური წარმომავლობისა, როგორც ეკად-
რება დემოკრატიული, თავისუფალი ქვეყ-
ნის— საქართველოს მოქალაქეს!“, — ნათქვა-
მია პრეზიდენტის განცხადებაში.

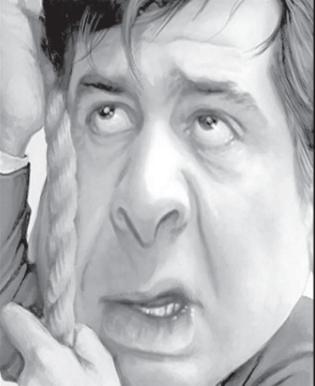
**რუსიფიკატორული პოლიტიკის გამო,
აფხაზეთი და ოსური კულტურა,
ენა, ზოგადად, იდენტობა,
გაქრობის წინაშეა!**

დღეს, რუსიფიკატორული პოლიტიკის გამო, აფხაზეთ და ოსური კულტურას, ენას, ზოგა-
დად იდენტობას კიდევ უფრო მძიმე საფრთხე ემუქრება — გაქ-
რობის წინაშეა, — საქართვე-
ლოს პრეზიდენტი სალომე ზუ-
რაბიშვილი რუსეთის მიერ
2008 წლის 26 აგვისტოს,
აფხაზეთისა და ცხინვალის
რეგიონის დამოუკიდებლობის
აღიარების ფაქტს ეხმიანება.

„დღევანდელ დღეს, 11 წლის
წინ, რუსეთმა საქართველოს ორი
განუყოფელი ნაწილის — აფხაზე-
თის და სამხრეთ ოსეთის „დამო-
უკიდებლობის“ აღიარებით და-
არღვია საერთაშორისო სამარ-
თლის საყოველთაოდ აღიარებუ-
ლი პრინციპები და ნორმები.
საქართველოს არც ერთი ხე-
ლისუფლება, არც მოქმედი, არც
მომავალი, სანამ არ აღდგება
საქართველოს ერთიანი სახელ-
მწიფოს დარღვეული მთლიანო-
ბა, არ და ვერ შევგუბებით ამას
ისევე, როგორც საერთაშორისო
თანამეგობრობა, ვინც არ მიიღო
ეს ფაქტი, დაგმო და საქართვე-
ლოს ტერიტორიულ მთლიანო-
ბას ურყევი მხარდაჭერა გამო-
უცხადა.
ჩვენი ერთობლივი ისტორია
კი სწორედ იმის დასტურია, რომ
ქართველთა გარეშე აფხაზეთა და
ოსთა ეროვნული თვითმყოფა-
დობის გადარჩენა ვერ მოხდება“,
— ნათქვამია პრეზიდენტის გან-
ცხადებაში.

**აგრესიული,
დაბოღვილი,
არაადეკვატური
ქართვლობა
ჩვენს ქვეყანას
სიცოცხლას
უმოკლავს! 8**

**„პარდების
რეპოლუსია“
რომ არ
ყოფილიყო,
არ იქნებოდა
2008 წლის
აგვისტო**

**დამოუკიდებლობა და
თავისუფლება
ისე შეუფერება
„რუსთავი-2“-ს,
როგორც
უნაბირი ძროხას! 3**

**როდის მიითვისა
აიბლის მთა
რუსეთმა? 9**

**ჭიათურის მინის ქვეშ:
გადაღლილობა,
როგორც
სიკვდილის საფრთხე 4**

კახა კალაძე: დავით-გარეჯის საკითხი მალე დარეგულირდება!

დავითგარეჯის საკითხთან დაკავშირებით ყველა პასუხისმგებელი ორგანო მუშაობს, იმართება შეხვედრები და მოლაპარაკებები, — ამის შესახებ თბილისის მერმა კახა კალაძემ გუშინ ჟურნალისტებს განუცხადა. მისი თქმით, აზერბაიჯანი სტრატეგიული პარტნიორია, რომელთან ერთად საქართველო ბევრ მნიშვნელოვან პროექტს ახორციელებს და დავითგარეჯთან დაკავშირებული საკითხი აუცილებლად მოგვარდება.

ყველა დამნაშავე უნდა დაისჯოს!

ადამიანები ცხოველებსადმი უხეში მოპყრობის ფაქტებზე სწორად თბილისის მერიას მიმართავენ, რომ ჩვენ ვიმოქმედოთ. ამის რესურსი არ გვაქვს. მერია არაა ორგანო, რომელმაც დარღვევის შემთხვევაში უნდა იმოქმედოს, — ამის შესახებ თბილისის მერმა კახა კალაძემ ჟურნალისტებს განუცხადა. „მივესალმები კანონის აღსრულებას. ჩვენ ძალიან ბევრი ვიმუშავეთ შსს-სა და პარლამენტთან ერთად, რომ

ცვლილებები შეგვეტანა საკანონმდებლო დონეზე და გამკაცრებინა ცხოველებისადმი უხეში მოპყრობის შემთხვევები. სამწუხაროა, როცა ასეთი ფაქტები ხდება. მოსახლეობას უნდა მოვუწოდოთ, რომ როცა ასეთი დანაშაული ხდება, მიმართონ შსს-ს. მივესალმები, რომ ამ გამკაცრებულმა კანონმა მუშაობა დაიწყო და ამოქმედდა. რა თქმა უნდა, ყველა დამნაშავე უნდა დაისჯოს“, — განაცხადა კახა კალაძემ.

ქართული ქარვისფერი ღვინოები კორეაში წარადგინეს

ქორეის რესპუბლიკის ქალაქ დეჯონში ქარვისფერი ღვინოების სპეციალური დეგუსტაცია გაიმართა. ღვინოსტებმა საქართველო, ღვინის ეროვნული სააგენტოს სადეგუსტაციო კომისიის თავმჯდომარემ ანა გოდაბერიძემ წარადგინა. ღვინოსტებმა 12 ქარვისფერი ღვინო, მათ შორის საქართველოდან და მსოფლიოს კიდევ რამდენიმე ქვეყნიდან იყო წარმოდგენილი. ქარვისფერი ღვინოების წარდგენას მსოფლიოში ცნობილი იმპორტიორები და სომელები, სულ 100-მდე ღვინის პროფესიონალი დაესწრო. ღვინის ეროვნული სააგენტოს ინფორმაციით, დეგუსტაციის შემდეგ გაიმართა მსჯელობა, თუ რა პერსპექტივა აქვს კორეის ბაზარზე ქარვისფერ ღვინოებს. აქვე, 12 დეგუსტატორს საპატიო სერტიფიკატები გადაეცა. აღნიშნული დეგუსტაცია დე-

ჯონში გამართული ღვინის კონკურსის „აზია ვაინტროფის“ (Asia Wine Trophy) ფარგლებში ღვინის ეროვნული სააგენტოს მხარდაჭერით ჩატარდა. ვაზისა და ღვინის მსოფლიო ორგანიზაციის (OVI) პატრონაჟით, „Asia Wine Trophy“ მეშვიდედ გაიმართა და ერთ-ერთ ყველაზე მასშტაბურ ღვინის კონკურსად ითვლება. მასში მსოფლიოს 35 ქვეყნის ოთხი ათასზე მეტი ნიმუში იყო წარმოდგენილი. უფროს შემადგენლობაში იყო 127 ღვინის პროფესიონალი მსოფლიოს 26 ქვეყნიდან.

15 სახელმწიფო აფხაზეთში გამართულ ე.წ. საპრეზიდენტო არჩევნებში არჩევნებს არ აღიარებს

15 სახელმწიფო, მათ შორის ამერიკის შეერთებული შტატები, კანადა და ევროპული ქვეყნები აფხაზეთში გამართულ ე.წ. საპრეზიდენტო არჩევნებთან დაკავშირებით ერთობლივ განცხადებას ავრცელებს. ამერიკის შეერთებული შტატები, კანადა, დიდი ბრიტანეთი, ბულგარეთი, ჩეხეთი, ესტონეთი, ფინეთი, ირლანდია, ლატვია, ლიეტუვა, პოლონეთი, რუმინეთი, შვედეთი, ნორვეგია და უკრაინა არ აღიარებენ საქართველოს რეგიონის, აფხაზეთის დე ფაქტო ხელისუფლების მიერ გამართული ე.წ. საპრეზიდენტო არჩევნების ლეგიტიმურობას და არ აღიარებენ მათ შედეგებს. ანალოგიურად, 15 ქვეყანა არ აღიარებს საქართველოს რეგიონში, ცხინვალში 2019 წლის 9 ივნისს გამართულ ე.წ. საპარლამენტო არჩევნებსა და მის შედეგებს. ჩვენ, ვადასტურებთ სრულ მხარდაჭერას საქართველოს ტერიტორიული ერთიანობისა და სუვერენიტეტისადმი საერთაშორისოდ აღიარებულ საზღვრებში. ჩვენ, კიდევ ერთხელ მოვუწოდებთ რუსეთს, შეასრულოს 2008 წლის ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმებით ნაკისრი ვალდებულებები, მათ შორის გაიყვანოს თავისი ჯარები კონფლიქტამდელ პოზიციებზე და რეგიონში ჰუმანიტარული დახმარების თავისუფალი დაშვება უზრუნველყოს, ასევე, უკან გაიხმოს საქართველოს რეგიონების აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებელ სახელმწიფოებად აღიარება“, — ნათქვამია 15 ქვეყნის ერთობლივ განცხადებაში.

რაულ ხაჯიბა თუ ალხას კვიცინია?!

ოპოზიციულ აფხაზეთში ე.წ. საპრეზიდენტო არჩევნების მეორე ტური 8 სექტემბერს გაიმართება. პრეზიდენტობისთვის ცხრა კანდიდატი იბრძოდა და მათ შორის მოქმედი პრეზიდენტი რაულ ხაჯიბა. ე.წ. საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგების მიხედვით, ვერც ერთმა კანდიდატმა ვერ მოიპოვა ხმათა 50 პროცენტი. რეგიონში მეორე ტური გაიმართება, სადაც ერთმანეთს ამუშაინდელი ე.წ. ლიდერი რაულ ხაჯიბა და ოპოზიციონერი ალხას კვიცინია დაუპირისპირდებიან.

ახალი გზა მუხანსტაბეძე

ქობულეთში სოფელ მუხანსტაბეძეს მიმართულეზით ახალი გზა გაიხსნა. აჭარის მთავრობის ინფორმაციით, კეთილმოეწყო, როგორც ცენტრალურ ავტომაგისტრალთან მისასვლელი გზა, ასევე ასფალტბეტონის საფარი, დაიგო სოფლის შიდა უბნებთან დამაკავშირებელ გზაზეც. მიმდინარე ინფრასტრუქტურულ პროექტებს ქობულეთში აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე გაეცნო. წელს აჭარის საგზაო დეპარტამენტის ბიუჯეტიდან ქობულეთის მუნიციპალიტეტისთვის დაახლოებით 12,5 მილიონი ლარია გათვალისწინებული. საავტომობილო გზებზე მოწყობა: 15,7 სიგრძის ასფალტბეტონის საფარი, 24 კმ. სიგრძის ბეტონის საფარი, აშენდება 8 ახალი ხიდი და 45 ხელოვნური ნაგებობა.

2020 წლიდან ორი ახალი უწყება შეიქმნება

სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების სტრატეგია, რომელიც საჯარო დისკუსიისთვის რამდენიმე დღის წინ გამოქვეყნდა, 2020 წლიდან ორი ახალი სტრუქტურის — მმართველობითი ერთეულისა და გადაამხდელი სააგენტოს შექმნას ითვალისწინებს. კერძოდ, მმართველობითი ერთეულის ძირითადი ფუნქცია იქნება სტრატეგიის შემუშავება, მისი განხორციელების კოორდინაცია, ასევე მონიტორინგისა და შეფასების განხორციელება. გადაამხდელი სააგენტო კი,

უზრუნველყოფს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს კომპეტენციების ფარგლებში, უშუალოდ, სტრატეგიის სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული საკმინარობების განხორციელებას. დოკუმენტის მიხედვით, განახლება არსებული სოფლის განვითარების უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოს შემადგენლობა და დებულება. დოკუმენტში აღნიშნულია, რომ 2012 წლიდან, სოფლის მეურნეობაში განხორციელებული მასშტაბური ინვესტიციე-

ბის მიუხედავად, საქართველოს სოფლის ტიპის ტერიტორია კვლავ მრავალი გამოწვევების წინაშე დგას. ეს არის სტრუქტურული სისუსტეები, მენარმეობისა და დამატებული ღირებულების შექმნის დაბალი დონე, შრომატევადი და დაბალპროდუქტიული სოფლის მეურნეობის სექტორი, ექსპორტზე ორიენტირებული წარმოების დაბალი მაჩვენებელი, რეგიონული უთანასწორობის ზრდა, მოსახლეობის სიღარიბეში ყოფნის მაღალი რისკები, გარემოს არასრულყოფილი დაცვა და სხვა.

საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების სტრატეგია 2021 – 2027

© წერილი ზოლნისიდან

დაეოჯიღებლობა და თავისუფლება ისა შეეფერება „რუსთავი-2“-ს, როგორც უნაბირი ძროხას!

საც სურდათ, მოესმინათ და თვითონაც დაესვათ შკითხვები გავერლოვისათვის, ის პარლამენტარები ხომ ყველაზე უფრო მეტად დაზარალებულნი არსებობენ თველოს ომით?

როდესაც ომში ხარ ჩართული რუსეთთან და ვერაფერს ვერ უპირისპირებ ბორდერიზაციას, არ უნდა შეცვალო ბრძოლის ტაქტიკა?

ნაციონალები არა მარტო არ შეცვლიან ბრძოლის ტაქტიკას, არამედ ყოველნაირად ეწინააღმდეგებიან მათ, ვისაც სურს რუსებთან დალაპარაკება. ნაციონალები მოქმედებენ თავიანთი ერთ-ერთი იდეოლოგიის შეგონებით — „ხელისუფლება გდია ქუჩაში და ვინც აიღებს იმისია“. შესაბამისად, ქუჩის აქციებით, პარლამენტის შტურმით, „ქუჩაში გდებულის“ კვლავ ხელში აღება სურთ და ამ საქმეში მათ ფასდაუდებელ სამსახურს უწევენ „რუსთავი-2“.

რადგან „რუსთავი-2“-ში ბევრი პროფესიონალი ჟურნალისტი, დღეს მათი კოლექტიური წასვლა კომპანიიდან ჩვენთვის, არაპოლიტიკოსებისთვის, ძალიან საწყენია, მაგრამ ეს მათი არჩევანია.

ერთიც არის: როცა ქვეყნიდან „თავპირისმტყვევით“ გარბიან ჩვენი მოქალაქენი ლუკმაპურის საშოვნელად, „თავპირისმტყვევით“ უფასურდება ლარი და გაერო ძალიან ტრაგიკულ მომენტს გვინახვს წარმეტყველებს, „რუსთავი-2“-ს არა აქვს მორალური უფლება ტელეკომპანიაში ჰყავდეს 1000 კაცი და მისი გენერალური დირექტორი იღებდეს ხელფასს 100 ათასი ლარის ოდენობით. მათ მიერ გადმოცემული ინფორმაციას და შოუებს არამც და არამც არ ეწოდება „პროდუქტი“ პროდუქტი, სხვა რამეა, ქართულ ენას არაფერი ეწოდება.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარეობს დასკვნა: დაეოჯიღებლობა და თავისუფლება ისა შეეფერება „რუსთავი-2“-ს, როგორც უნაბირი ძროხას!

წუგზარ კოხანიაძე, ზოლნისი

ვინც წიგნებს კითხულობს, ის ადვილად მისვდება „უმიშენელო გადაკეთებით“ საიდან არის აღებული ეს შედარება.

როგორ შიძლება „რუსთავი-2“ იყოს დამოუკიდებელი და თავისუფალი, როდესაც ის არის პარტიული (ნაციონალების) ტელევიზია.

ნაციონალური პარტიის, „მოღვანეობა“ დღევანდელმა პარლამენტმა განიხილა და რამდენიმე ხმა რომ არ დაჰკლებოდა, ნაციონალები გამოცხადდებოდნენ დამნაშავე პარტიად. მიუხედავად ამისა, „რუსთავი-2“ ხშირად უთმობს ეკრანს ნაციონალების ლიდერს სააკაშვილს, რომლის წინააღმდეგაც აღძრულია სისხლის სამართლის საქმე და ზოგიერთ საკითხში ცნობილია დამნაშავედ.

ტელეკომპანიის გენერალური დირექტორი როცა ამბობს, თქვენს ღვინოში ასე და ისეო, ის გამოხატავს თავის სიძულვილს და მტრობას ქართველი

ერის მიმართ. ასეთ გენერალურ დირექტორს დამოუკიდებელი და თავისუფალი „რუსთავი-2“-ის კოლექტივი უნდა გაემიჯნოს და რადგან არ ემიჯნება... ასეთ ადამიანს ხელისუფლებამაც პასუხი უნდა მოსთხოვოს.

ღირს კი იმის ახსნა, რომ ღვინო ქართველი კაცისათვის არ არის მხოლოდ სასმელი? ღვინომ მნიშვნელოვნად განსაზღვრა ქართველი კაცის იდენტობა, ჰუმანურობა, სტუმართმოყვარეობა და სხვა.

არანაკლები დანაშაული ჩაიდინა ჟურნალისტიკა გაბუნიაძემ. დავიჯეროთ, ასეთი ადამიანების ხელმძღვანელობით მუშაობა სახელს მატებს „რუსთავი-2“-ის სხვა პროფესიონალ ჟურნალისტებს?

უფრო მეტად ჩავუღრმავდეთ ამ საკითხს,

გამოხატავს რა ნაციონალების ინტერესს, „რუსთავი-2“ 20 ივნისის შემდეგ კურიერს იწყებდა მხოლოდ იმ კადრების ჩვენებით, რომლებიც გადაღებულია

მას შემდეგ, რაც პოლიციამ გამოიყენა ცრემლსადენი გაზი და რეზინის ტყვიები. კადრები, რომლებიც ასახავენ პოლიციელებთან ხელჩართულ ბრძოლას, კურიერი აღარ აჩვენებს.

გუგუტიანთკარის მოვლენებმა კიდევ ერთხელ დაგვანახვა რომ „რუსთავი-2“ არის საზგასმულად ტენდენციური.

„დღეს დაპირისპირების დრო არ არის, დავდგეთ ერთად და გავერთიანდეთ“. „ხელისუფლებას უნდა დაეყვირა და აეტრიალებინა თავისუფალი სამყარო“. ასეთ განცხადებებს აკეთებდნენ ნაციონალების ლიდერები და მათ გამოუნათქვამებს დიდი გულმოდგინებით აშუქებდა „რუსთავი-2“.

რამდენჯერ დადგნენ ერთად, რამდენჯერ იყვირეს, მაგრამ „თავისუფალი სამყარო ვერ აატრიალეს“ და სხვა რამე შედეგსაც ვერ მიაღწიეს.

ერთად რატომ არ დადგნენ, როცა გავრილოვი თბილისში ჩამოიყვანეს, ხომ იყვნენ პარლამენტარები, რომლებ-

პოლიციის ყოფილი მაღალჩინოსანი ბიორგი სამუშია გაათავისუფლეს

როგორც საქართველოს პირველ არსს გენერალურ პროკურატურაში განუცხადეს, გამოძინარე იქიდან, რომ პატიმრობის ცხრათვიანი ვადა ამოიწურა, საქართველოს კონსტიტუციის თანახმად, სასამართლომ მიიღო გადაწყვეტილება გიორგი სამუშიას აღკვეთის ღონისძიების შეცვლის თაობაზე (პატიმრობა შეიცვალა 3 ათასი ლარის ოდენობის გირაოთი).

მათივე ინფორმაციით, ელბერტ კობერიძის წამების საქმეზე არსებითი განხილვა გრძელდება.

„აქვე მნიშვნელოვანია ერთი დეტალი, დაზარალებული ელბერტ კობერიძე ცხოვრობს ოკუპირებულ ტერიტორიაზე, მისი სასამართლოში გამოცხადება და გადაადგილება ვერ ხორციელდება გარკვეული შეზღუდვების გამო, თუმცა ბრალდების მხარე ცდილობს და

ყველაფერს გააკეთებს, რათა სასამართლოში წარმოადგინოს ყველა საჭირო მონების პოზიცია და მოახდინოს მათი დავითხვა“, — აცხადებენ პროკურატურაში.

გიორგი სამუშია უკრაინაში 31 მაისს დააკავეს. საქართველოს გენერალურმა პროკურატურამ კი უკრაინას გიორგი სამუშიას საქართველოში ექსტრადიციისთვის მიმართა.

ამასთან, გიორგი სამუშია 2015 წელს თავისუფლების უკანონოდ აღკვეთის

ბრალდებით დააკავეს. გამოძიების ინფორმაციით, მეგის ქარდავას დავალებით, გიორგი სამუშიამ, სხვა პირებთან ერთად, აიძულა მოქალაქე, ელიარებინა ზუგდიდში ტერორისტული აქტის მოწყობა. გამოძიების ცნობით, ჩაუდენელი დანაშაულის აღიარებაზე უარის თქმის შემდეგ, დაკავებული ავტომანქანით ზუგდიდიდან თბილისში გადაიყვანეს და სამხედრო პოლიციის დეპარტამენტში აწამეს. ამავე საქმეზე გიორგი სამუშიასთან ერთად ბრალდებულები არიან დათა ახალაია, გიგი კლანდაძე და რომან შამათავა.

მოგვიანებით, გიორგი სამუშიას აღკვეთის ღონისძიება — პატიმრობა გირაოთი შეეცვალა. სასამართლოს მიერ პირადობის მონმობისა და პასპორტის ჩამორთმევის მიუხედავად, გიორგი სამუშიამ საქართველოდან გასვლა მოახერხა, რის გამოც

მასზე ინტერპოლის მეშვეობით წითელი ცირკულარით ძებნა გამოცხადდა.

გიორგი სამუშია ბოლოს ბელგიის ქალაქ ლიეჟში გამოჩნდა, სადაც იგი საქართველოს ყოფილი პრეზიდენტისა და ოდესის ოლქის ყოფილი გუბერნატორის მიხეილ სააკაშვილის ქართველ ემიგრანტებთან შეხვედრაზე იმყოფებოდა, რის შემდეგაც საქართველოს პირველმა არხმა მის მიერ საქართველოს დატოვების დეტალურ ბის შესახებ სიუჟეტებიც მოამზადა.

გამუჟა ნაზარაძე და გარგი ჯაფარიძე შეფარდებული გირაოს თანხა გადაინაღეს

ინფორმაცია საქართველოს პირველ არხს ადვოკატმა, ზვიად კორძაძემ დაუდასტურა.

„ჩემი დაცვის ქვეშ მყოფებმა სრულად დაფარეს აღკვეთის ღონისძიების სახით შეფარდებული გირაოს თანხა, 700 000 -700 000 ლარი“, — განაცხადა კორძაძემ.

საზარაძეს და ჯაფარიძეს ბრალი ოფიციალურად 24 ივლისს წაუყენეს. პროკურატურა „თბილისი ბანკის“ დამ-

ფუძნებლებს ჯგუფურად, 16 664 000 ამერიკული დოლარის უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციაში ედავება, რასაც თან ახლდა განსაკუთრებით დიდი ოდენობით შემოსავლის მიღება.

ბრალდებულებს თბილისის საქალაქო სასამართლომ აღკვეთის ღონისძიებად 700 000 ლარის გირაო 26 ივლისს შეუფარდა, რომელიც ერთი თვის ვადაში უნდა დაეფარათ.

სსოპელისადმი სასტიკი მოპყრობის ფაქტზე პირთი პირი დააკავეს

საბარტოველო შინაგან საქმეთა სამინისტროს საბარტოლო პოლიციის დეპარტამენტის თანამშრომლებმა, ჩატარებული საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, ცხოველისადმი სასტიკი მოპყრობის ფაქტზე წარსულში წასამართლეს, 1982 წელს დაბადებული მ. ბ. დააკავეს.

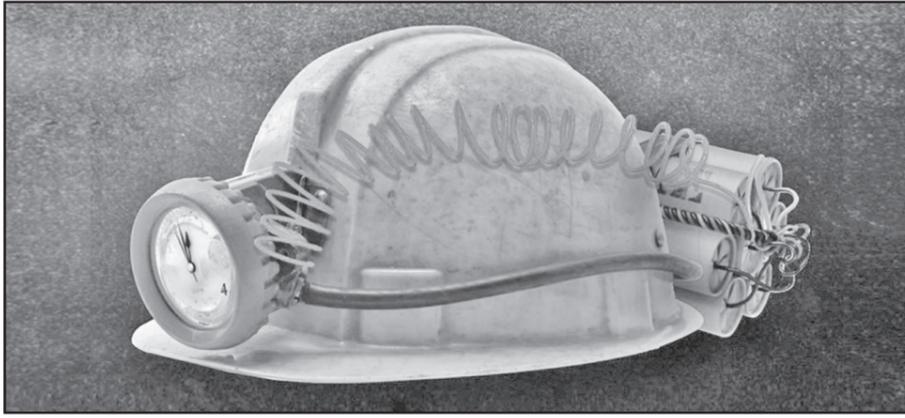
შსს-ს ინფორმაციით, გამოძიებამ დაადგინა, რომ ალკოჰოლური ზემოქმედების ქვეშ მყოფმა მ.ბ.-მ, თბილის-

ში, დანით დაჭრა საკუთარი ძალი და რამდენჯერმე მისი დახრჩობა სცადა.

სამართალდამცველებმა დანაშაულის ჩადენის იარაღი — დანა ნივთმტკიცებდა ამოიღეს. ამ დროისთვის ცხოველი თავშესაფარშია გადაყვანილი და უზარდებდა შესაბამისი მკურნალობა. გამოძიება ცხოველისადმი სასტიკი მოპყრობის ფაქტზე მიმდინარეობს, სისხლის სამართლის კოდექსის 259-ე მუხლით.

არასატანადო კვება, მუშაობა შესვენების გარეშე, კვლების წინააღმდეგეთა გულგრილობა იმ ძირითად ფაქტორებს შორის სვედება, რომლებიც მუშახლებებისა და მალაროელების სიცოცხლეს უქმნის საფრთხეს. Human Rights Watch-ის მიერ 22 აგვისტოს გამოქვეყნებული 60-გვერდიანი ანგარიში „არც ერთი წელი სიკვდილის შემთხვევათა ბარამი“ სასწრაფოდ შესაცვლელ რეალობას ასახავს.

სამართლებრივი პროცესების დასრულება დასრულდა, 2018-2019 წლებში დაიღწა 19 და დასრულდა 16 მალაროელი და მუშახლები.

ჭიათურის შინის ქვეშ: გადამღირობა, როგორც სიკვდილის საფრთხე

Human Rights Watch-ის ახალი ანგარიში ეფუძნება საუბარს 80-ზე მეტ პირთან. მათ შორის არიან მუშები, რომლებიც ტყვეულ-სა და ჭიათურაში, ქვანახშირისა და მანგანუმის მოპოვებისას ყოველდღიურად დგანან სიკვდილის საფრთხის წინაშე.

ავტორიტეტული საერთაშორისო ორგანიზაციისთვის ნათელია, რომ სამუშაო პირობები პირდაპირ არის დაკავშირებული უსაფრთხოების საკითხთან, მაგრამ ეს კავშირი უგულვებელყოფილია საქართველოში.

ანგარიში ყურადღებას ამახვილებს მანგანუმის მადნის მოპოვების ახალ სისტემაზე, რომელიც 2016 წლიდან დაიწყო — „ახალი სისტემა კიდევ უფრო ამძაფრებს შრომის უსაფრთხოების პრობლემებს“. ეს სისტემა, ანგარიშის თანახმად, ამჟამად 400-მდე მუშაზე ვრცელდება.

გადაურჩენ უბედურ შემთხვევებს.

— განაცხადა კორინა აუდერმა, Human Rights Watch-ის ანგარიშის ავტორმა და მკვლევარმა. უბედური შემთხვევების გამოწვევა შეუძლია უფროსების გულგრილობასაც.

მუშახლებმა და მალაროელებმა Human Rights Watch-ს იმ კონკრეტულ მაგალითებზე მოუთხრეს, როცა ტრაგიკულ დასასრულს შემთხვევით აირიდებს თავიდან.

შედეგად მან — კიდური დაკარგა.

Human Rights Watch-ის ანგარიშის თანახმად, საერთაშორისო სტანდარტებს არ შეესაბამება საქართველოს შრომითი კანონმდებლობა, სახელმწიფოს მიერ ნაკისრი საერთაშორისო ვალდებულებების მიუხედავად.

ევროკავშირთან გაფორმებული ასოცირების შეთანხმების მიხედვით, საქართველომ 2020 წლამდე უნდა შექმნას სრულფასოვანი შრომის ინსპექცია. მართალია, ამ სტრუქტურას 2019 წლის თებერვლის საკანონმდებლო ცვლილებებით გაეზარდა უფლებამოსილება, რაც 1 სექტემბრიდან ამოქმედდება, მაგრამ Human Rights Watch-ის შეფასებით, ეს საკმარისი არ არის.

- **ჭიათურაში „ჯორჯიან მანგანუმი“ მიერ ახალი სისტემით დასაქმებული მუშები საერთაშორისო სტანდარტებთან სრულიად შეუსაბამო პირობებს აღწერენ:**
- დილის და ღამის 12-საათიანი სამუშაო ცვლები, ზედიზედ 15 დღის განმავლობაში;
- სავალდებულო ყოველკვირეული დასვენების არარსებობა;
- აუნაზღაურებელი ზეგანაკვეთური სამუშაო;
- ოჯახთან სიშორე და ვალდებულება იცხოვრონ დამსაქმებლის მიერ უზრუნველყოფილ საერთო საცხოვრებელში;
- გადაადგილების თავისუფლების შეზღუდვა;
- დამსაქმებლის მიერ მიწოდებული დაბალი ხარისხის, არასაკმარისად კალიორიული საკვები.

შემთხვევა №1

„ისი დავიჭერი, რომ ნეკნები მიჩანდა“, — ამბობს ერთ-ერთი მუშა და ისხენებს მძიმე მუშაობაში მინისქვეშ ზედიზედ გატარებულ მე-14 ღამეს, როცა მის გვერდით მჯდომ ასევე გადამღირობდა და შემთხვევით დააჭირა თითი სამუშაო აპარატის ჩამრთველ ღილაკს.

შრომის ინსპექციის მაინც არ ექნება შესაძლებლობა, გააკონტროლოს სამუშაოს საათობრივი ხანგრძლივობა, ზეგანაკვეთური შრომის ანაზღაურება თუ სამუშაო პირობების გაუმჯობესება და უსაფრთხოება.

ანგარიშზე დაყრდნობით „ჰიუმან რაიტს უოჩის“ მიერ შემუშავებულ რეგულაციებს არაერთი ადრესატი ჰყავს და მათ შორის არიან როგორც მუშახლები და მალაროელი უშუალო დამსაქმებელი კომპანიები, ასევე საქართველოს მთავრობა და პარლამენტი.

Human Rights Watch-ის შეფასებით, ქვანახშირისა თუ მანგანუმის მოპოვების პროცესში შრომის უსაფრთხოების უგულვებელყოფას კვლავ უსაფრთხოების (სანარმო მიზნების) დანერგვა იწვევს. ანგარიში ნათქვამია, რომ კვლავ უსაფრთხოების საფრთხის ხელფასი იქვეთება და ეს „სტიმულს აძლევს მშრომელებსა და ზედამხედველებს, უგულვებელყოფენ შრომის უსაფრთხოება“.

„ათასობით ადამიანი კვლავაც იდგება მოქმედი საფრთხის წინაშე, ვიდრე საქართველოში არ დარეგულირდება სამუშაო საათები და არ შეიქმნება ინსპექტირების ისეთი სისტემა, რომელიც სრულყოფილად შეისწავლის სამუშაო პირობების ზემოქმედებას უსაფრთხოებაზე... ეს არ არის აბსტრაქტული რისკები. მუშები ასახელებენ მაგალითებს, როდესაც ისინი უკიდურესი დაღლია და გამოფიტვის გამო შემთხვევით

შემთხვევა №2

ერთ-ერთ მუშა, რომელიც ღამის ცვლაში ზედიზედ 11 დღის განმავლობაში მუშაობდა და სასტიკად გადამღირობდა, მძიმე საბურღი აპარატის მართვისას თვალში ავტომატურად დაეხუჭა და თითქმის ჩაეძინა. ამბობს, რომ ტრაგედია გარდაუვალი იქნებოდა, სწრაფად რომ ვერ მოფიხილებულიყო.

„საქართველოში, როგორც საკანონმდებლო, ასევე აღმასრულებელ დონეზე, დაუყოვნებლივ უნდა დარეგულირდეს სამუშაო საათების ხანგრძლივობა, ზეგანაკვეთური მუშაობა, უნდა იყოს მითითებული შესაბამისი ანაზღაურება, უნდა არსებობდეს ყოველკვირეული დასვენება (მინიმუმ 24 საათი ყოველ

შვიდ დღეში), ღამის ცვლა არ უნდა იყოს 8 საათზე მეტი — 12-საათიანი სამუშაო მუშაობის გადაღობის ძირითადი მიზანია“, — აცხადებს გიორგი გოგია, Human Rights Watch-ის ევროპისა და ცენტრალური აზიის განყოფილების ასოცირებული დირექტორი.

Human Rights Watch-ის რეკომენდაციები მიმართულია ასევე ევროკავშირისა და შერეული შტატებისკენ, რათა შრომითი უფლებების რეფორმის გზაზე, შემდგომშიც ნახალისონ საქართველო, მაგრამ ასევე განახორციელონ ზენოლა საქართველოს ხელისუფლებაზე შესაბამისი რეგულაციების დროული ამოქმედების მიზნით.

ანგარიში, რომელიც Human Rights Watch-მა 22 აგვისტოს გამოაქვეყნა ტყიბულის ერთი შახტისა და ჭიათურის ერთი მალარო შრომითი პირობების შესწავლის შედეგად მომზადდა. თუმცა ორგანიზაცია აღნიშნავს, რომ ანგარიშში გამოკვეთილი პრობლემები საქართველოში თითქმის ყველა სფეროში დასაქმებულებს შეეხება.

„ჯორჯიან მანგანუმი“ კანსუნი

მანგანუმის მადნის მოპოვებელმა კომპანიამ — შპს „ჯორჯიან მანგანუმი“ 22 აგვისტოს, დღის მეორე ნახევარში გამოაქვეყნა ანგარიშის საპასუხო განცხადება. ტექსტში ნათქვამია, რომ „კომპანია იღებს ძალიან სერიოზულად“ Human Rights Watch-ის ანგარიშში ასახულ რეკომენდაციებსა და დასკვნებს, თუმცა „ანგარიშში დაფიქსირებული ზოგიერთი გარემოება ინვესტორს ვარაუდს, რომ სიღრმისეულად არ არის შესწავლილი ზოგიერთი საკითხი“.

კომპანია ამ მხრივ გამოყოფს — ზეგანაკვეთური და ღამის სამუშაოს გაზრდილი განაკვეთით ანაზღაურების, შესვენებისა და კვლების საკითხებს.

„ჯორჯიან მანგანუმი“ აღნიშნავს, რომ ანგარიშში „არასრულყოფილად არის წარმოდგენილი მოპოვების ე.წ. ახალი სისტემა“, რადგან „ამ სისტემით მომუშავე პირებს ყოველთვის ჰქონდათ და დღემდე აქვთ თავისუფალი არჩევანის შესაძლებლობა“.

კომპანიის განმარტების თანახმად:

- არსებული „ცვლიანობის მრავალფეროვნება“ ხელს უწყობს დასაქმებულთა მიერ მათი დროის მართვის მოქნილობასა და დასაქმების შესაძლებლობის მიცემას მთელი ჭიათურისთვის;
- „ამავე შესაძლებლობას ამყარებს საერთო საცხოვრებლისა და უფასო ტრანსპორტირების არსებობა“.

კომპანია აღნიშნავს, რომ მისთვის ყოველთვის ძალიან მნიშვნელოვანი იყო დასაქმებულთა „შრომითი და სოციალური უფლებები, მათი ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება“ და გრძელდება მუშაობა „ხარვეზების აღმოფხვრასა და დასაქმებულთა პირობების სრულყოფაზე“.

„ჯორჯიან მანგანუმი“ მზად არის, Human Rights Watch-თან და პროფკავშირებთან თანამშრომლობა გააგრძელოს ნებისმიერი სამუშაო ფორმით.

ლელა კუნჭულია

რადიაციის საპრობლემოდ არ მოუღწევი

სამართლებრივი ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტოს მონაცემებით, 8 აგვისტოს არხანგელსკის პორტ სევეროდვინსკის მახლობლად მომხდარ აფეთქებას არანაირი გავლენა არ მოუხდენია საქართველოში რადიაციული ფონის ცვლილებაზე. როგორც სააგენტოს ხელმძღვანელმა ვასილ გედევანიშვილმა „რადიო თავისუფლებას“ უთხრა, ცვლილება არ გამოუვლინებია საქართველოში მოქმედ არც ერთ სადგურს.

პარაშუი რადიაციის გავრცელებისა და რადიაციული ფონის შესაძლო ცვლილების შესახებ სოციალურ ქსელ ტვიტერში გამოთქვა ბირთვული გამოცდების აკრძალვის შეთანხმების ორგანიზაციის (CTBTO) აღმასრულებელმა დირექტორმა ლესინა ზერბომ, რომელმაც თავის ტვიტს დაურთო დისპერსიული მოდელირების გრაფიკული გამოსახულება, რომელიც აფეთქების შედეგად წარმოქმნილი ჰიპოთეტური ნაწილაკების გავრცელების შესაძლო არეალს ადგენს.

„როგორც კი ინციდენტის შესახებ გახდა ცნობილი, მას შემდეგ ვაკვირდებით მონაცემებს და 24-საათიან რეჟიმში ვზომავთ რადიაციას. დღემდე რამე სახის ცვლილება არ გამოვლინებულა. ეს შეგვიძლია ვთქვათ ჩვენი სადგურების მონაცემების (სულ ხუთი ასეთი სადგური გვაქვს) საფუძველზე. შესაბამისად, შეგვიძლია ვამტკიცოთ,

რომ საქართველოში რადიოაქტიური ფონის ცვლილება არ მომხდარა“, — ამბობს მასილ გედევანიშვილი, რომლის თქმითაც, საქართველოს ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტოს არანაირი შეტყობინება არ მიუღია არც ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოდან (მაგატე).

„დაუკავშირდით ნორვეგიის რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტოს, ასევე უკრაინულ და აზერბაიჯანულ კოლეგებს. ნორვეგია ყველაზე ახლოსაა ინციდენტის ადგილთან. წარმოუდგენელია, რომ არხანგელსკიდან საქართველომდე (3 500 კმ-ზე) ჩამოვლია რადიაციის და ნორვეგიაში არ შეცვლილიყო რადიოაქტიური ფონი, ასევე უკრაინაშიც. ამ სამი სახელმწიფოს არც ერთ სადგურს არ დაუდასტურებია რამე სახის ცვლილება“, — უთხრა რადიო თავისუფლებას ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტოს ხელმძღვანელმა ვასილ გედევანიშვილმა.

რაც შეეხება CTBTO-ს მიერ სოციალურ ქსელში გავრცელებულ მოდელირების გრაფიკულ გამოსახულებას, ვასილ გედევანიშვილი ამბობს, რომ ყველა მონაცემი, რაც მოდელირების სიზუსტისთვისაა საჭირო, რუსეთის ხელისუფლებას გასაიდუმლოებული აქვს. უცნობია, როგორც აფეთქების სიმძლავრე, ასევე რადიოაქტიური ნუკ

ლიდის ზუსტი დასახელება. აფეთქება არხანგელსკის ოლქის ნავსადგურ სევეროდვინსკში მდებარე ბალისტიკური რაკეტების გამოსაცდელ პოლიგონზე 8 აგვისტოს მოხდა. ინციდენტის შედეგად დაიღუპა ხუთი ადამიანი და გაიზარდა რადიაციის დონე.

მოგვიანებით „როსატომმა“ განაცხადა, რომ აფეთქების დროს მისი ხუთი თანამშრომელი დაიღუპა. დაშავებულია რამდენიმე პირი. უწყების ხელმძღვანელმა ალექსეი ლისჩანოვმა დაღუპული კოლეგების დასაფლავებაზე, საროვში, გასაიდუმლოებულ ქალაქში, თქვა, რომ ისინი ტრაგიკულად დაიხრწნენ ახალი სპეციალური აგრეგატის გამოცდისას. ვიარქსლავ სოლოვიოვმა, ინსტიტუტის ხელმძღვანელმა სამეცნიერო სფეროში, ადგილობრივი ტელევიზიით განაცხადა, რომ დაღუპულები „როსატომს“ დასაქმებული ჰყავდა თავდაცვის სამინისტროსთვის ენერჯის დაბალი სიმძლავრის ისეთი წყაროების განვითარების სფეროში, სადაც რადიოაქტიურ მასალებს მოიხმარენ. სოლოვიოვის თქმით, მომხდარ ფაქტს დეტალურად იკვლევენ, რათა დადგინდეს ავარიის მიზეზი. იგივე „როსატომი“ იტყობინებოდა, რომ აფეთქება მოხდა რაკეტის ბირთვული იზოტოპის ენერჯის წყაროზე მომუშავე ძრავის საცდელი გაშვებისას. საცდელი პოლიგონი, სადაც ატომური წყალქვეშა ნავების რაკეტებს ცდიან და სადაც წარუმატებელი გამოცდა ჩატარდა, სანავსადგურო ქალაქ სევეროდვინსკიდან 40 კილომეტრშია, თეთრ ზღვაში.

ჯივხარ რხვიანაშვილი

მას შემდეგ, რაც რედაქციის დავალებით ბატონო ქართლოს ზაქარეიშვილს ვესტუმრე, რამდენიმე დღე მოსვენება დავკარგეთ, ნეტავ, ეს კაცი ასეთ პირობებში როგორ ცხოვრობს, ან თავს რითი ირჩენსო – ვფიქრობდი?

რვა ათეულ წელს დიდი ხნის გადაცილებულ ქართლოს ზაქარეიშვილს ცხოვრების დიდი გზა აქვს გამოვლილი, თავის დროზე მრავალ საპასუხისმგებლო თანამდებობაზე უმუშავია, მათ შორის, შინაგან საქმეთა სამინისტროს სხვადასხვა სტრუქტურულ ერთეულში, მათგან უფროსი პაატა ერთ დროს მთელი დიდი ოჯახის ადგილსამყოფელ ბინაში. ბატონი ქართლოსი კი ამჟამად ერთ ციდა, სატვიროთა ლიფტის კაბინაზე პატარა ოთახში სახლობს, რომლის შესასვლელი აბაზანა-ტუალეტია.

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, ბატონ ქ. ზაქარეიშვილთან ჩვენი სტუმრობის მიზეზი რედაქციისთვის გამოგზავნილი წერილი გახლდათ, სადაც საკუთარი გაჭირვებისა და, რაც მთავარია, იმ შვილების უმადურობის ამბავს გვიამბობდა, რომლებზეც მთელი ცხოვრება ზედგადაყოლილი იყო. ასეთი ამბები ადრეც მრავლად გვსმენია, ახლაც ხდება და, სამწუხაროდ, მომავალშიც, ალბათ, არაერთხელ მოხდება, მაგრამ ქართლოს ზაქარეიშვილის შემთხვევა მაინც გამორჩეულია, თუნდაც იმ უბრალო მიზეზით, რომ მისი უფროსი ვაჟიშვილი პაატა ზაქარეიშვილი საზოგადოებისთვის კარგად ცნობილი პიროვნებაა, რომელიც თავის დროზე შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი, ასევე თბილისის საკრებულოსა და პარლამენტის წევრი იყო. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ადამიანს, რომელიც წლების მანძილზე გარკვეულწილად საქართველოში შემრიგებლობისა და ერთმანეთისთვის ცოდვების მიმტვევებელი ნომერ პირველი კაცი იყო, წლების მანძილზე საკუთარ გამზრდელ მამასთან ურთიერთობა ჰქონდა (და აქვს!) განყვეტილი...

წინამდებარე მასალის მიზანი სულაც არ არის ვინმეს გაკვირვება, მით უმეტეს რაიმე რჩევის მიცემა, ამასთანავე უნდა აღვნიშნოთ, რომ ერთობ მძიმე შთაბეჭდილებას ტოვებს ბატონი პაატა ზაქარეიშვილის პასუხი თავისი ყოფილი გულშემატყვიარი თანამშრომლის ვლადიმერ ტაბალუას წერილზე, რომელსაც, როგორც ჩანს, ასევე სთხოვა დახმარება ბატონმა ქართლოს ზაქარეიშვილმა. ვლადიმერ ტაბალუა პაატა ზაქარეიშვილს წერს:

„ბატონო პაატა, ჩვენ ერთმანეთს ვიცნობთ სასჯელალსრულების სისტე-

ერთი მამაშვილობის შემზარავი ამბავი

ეს კაცი წლების განმავლობაში „პერიკლი“ მინისტრი იყო.

ეს მამა-შვილი მრავალი წლის შემდეგ პირველად ჩვენი გაზეთის ფურცლებზე არიან ბვერდიგვირდ.

მიდან, თქვენ ს.ა. დეპარტამენტის თავმჯდომარის მოადგილე ბრძანდებით, მე კი ქსნის სასჯელალსრულების დანესებულების დირექტორი.

ამ დღეებში მჭონდა ბედნიერება, გამეცნო თქვენი უფირფასესი მამა, ღვან-ღვანისი და დამსახურებული ადამიანი, საკუთარი შვილების და შვილიშვილების უსაზღვრო მოსიყვარულე, რომელიც დღენიდაღა მდულარე ცრემლებით იხარუება თქვენი სიყვარულით. ამიტომ შემოგბედეთ შესმინება.

თქვენი დონის ადამიანს, საზოგადო და პოლიტიკურ მოღვაწეს, სიმართლისა და სამართლიანობისთვის დაუღალავ მებრძოლს ადამიანური უმადლესი გრძობებიდან გამომდინარე, თქვენს წინაშე დაჩოქილი „ერთი ვინმე გლახა“ – ვლადიმერ ტაბალუა გთხოვთ და გემუდარებით, ამ ბარათის მიღებისა და წაკითხვის შემდეგ, დაუკავშირდეთ მამათქვენს და მოიკითხოთ მამაშვილური აღერსით, რომელიც მოუთმენლად ელოდება თქვენს ზარს და თქვენს ხილვას.

ფიქრობ, არ გამიბრახდებით, რამეთუ მამათქვენის ფიქრები მეც მწვავს, ხანდაზმულ ადამიანს. თქვენ ჩემზე უკეთ მოგეხსენებათ, მშობლების შვილებისადმი სიყვარული, ფიქრი და დარდიც საფლავის კარამდე მიყვებათ და იმ ზეციურ საქართველოდან ილოცებიან შვილების და შვილიშვილების ბედნიერი ყოფისთვის. წინასწარ ბოდიში, ღრმა კაცური და მეგობრული სიყვარულით. – ვლ. ტაბალუა.“

ეს ბარათი 2018 წლის სექტემბრითაა დათარიღებული, რაზეც ბატონმა ტაბალუამ შემდეგი შინაარსის წერილი მიიღო: „მივიღე თქვენი წერილი „მამაჩემთან“ დავკავშირდით. მე თქვენ უღრმეს პატივს გცემთ. „მამაჩემი“ თქვენ მხოლოდ ახლახან გაიცანით და მხოლოდ პირველი შთაბეჭდილებით მელაპარაკებით მასზე, მე მაგ არაკაცს 60 წელია, ვიცნობ, მან თავისი უღირსი მოქმედებით მთელი ოჯახი და სამეზობლო მოიძულა, ეგ „კაცი“ არის ბოროტების განსახიერება, ფარისეველი, პირმოთენ და გარენარი „ადამიანი“. თქვენ როგორც ოპერატიული საქმიანობის კარგ მცოდნეს, არ უნდა გაგაჭირდეთ მასში ბოროტი შიგთავისი დანახვა, მე მშობლების პატივისცემა არ მეშლება, ჩვენს მშობლებს სამი შვილი ჰყავთ და დედამეტი მხოლოდ ჩემთან ცხოვრობს, ერთი დღე არ უცხოვრია სხვაგან. გირჩევთ, ერთი თვე იცხოვროთ მასთან და შემდეგ მომწეროთ ასეთი წინდაუხედავი წერილი. მეტი არაფერი მომწეროთ მაგ ნაძირალაზე, მისი ადგილი ჯოჯოხეთშია გამზადებული“.

ჭაშმარტად მრისხანე წერილია, ვერაფერს ვიტყვით! ამ შემთხვევაში კომენტარს აზრი იმ მიზეზით აქვს, რომ ამას აუცილებლად დიდი ხნის მანძილზე დაგროვილი ერთმანეთის წყენის საბაბის გარჩევის და მტყუან-მართლის დადგენის უსაშველოდ გაჭიმული პროცესი მოჰყვება...

წერილი რედაქციას

ის სჭირდება საზოგადოებას...

ბატონო რედაქტორო!
ამას წინათ, უფრო ზუსტად, თქვენი გაზეთის 22 აგვისტოს ნომერში უფროსი მეგობრის საიუბილეოდ ნათქვამი არმაზ სანელიძისა და ნუგზარ ფოფხაძის წერილი წავიკითხე – „კაცი“, რომელმაც ჩემზე იმდენად ძლიერი ზეგავლენა მოახდინა, რომ გადავწყვიტე, გამოვზნაურებოდი.

წერილის გმირია ბატონი გოგი გამცემლიძე, დიდებული კაცი, დიდებული წარსულით – თბილისის სართავ-სატრიკოტაჟო კომბინატის ყოფილი დირექტორი, საქართველოს მსუბუქი მრეწველობის ყოფილი მინისტრი, რომელსაც 89 წელი შეუსრულდა. ვეცნობთ მის განვლილ გზას, შრომით მიღწევებს.

ამ წერილს ისეთი სანად, ალიარებული ავტორები აწერენ ხელს, რომ უტყუარობაში ეჭვს ვერ შეიტან. მაგრამ კალამი იმისთვის როდი ავიღე, რომ საიუბილეო წერილი, გ. გამცემლიძის ნამოღვაწარი განვსაჯო, მინდა, ორიოდ სიტყვა ვთქვა დღევანდელ, პენსიონერ გოგი გამცემლიძეზე, რომელსაც ვიცნობ და რომელთან ნაცნობობაც მეამაყება, თუმცა ჩვენი ურთიერთობა, კაცმა რომ თქვას, ყოველდღიური რამდენიმეწუთიანი გამოლაპარაკება უფროა.

მე ლადო ასათიანის ქუჩაზე ვმუშაობ პრესის გავ-

რცელების დარგში, მოკლედ, ჟურნალ-გაზეთებს ვყიდდი. ჰოდა, ჩამოვივლის ხოლმე ყოველ დღით ბატონი გოგი, ყოველთვის მოწესრიგებული, ყოველთვის პენენიკი, რომელსაც უმალ, თვალის ერთი შეველებითაც კი შეატყობ, რომ არ არის ჩვეულებრივი, რიგითი პენსიონერი მოხუცი, მოგესალმება ღმილით, კე-

კაცი!
უფროსი მეგობრის საიუბილეო სთამბული

თილმოსურნედ, აუცილებლად გამოგესაუბრება ამინდზე, გუშინ მოხდარ განმარტებულ ამბავზე, ოჯახს მოგიკითხავს და ისე დავემშვიდობება, როგორც ახლობელს. სიტბო გელვრება სულში და მერე ეს სიტბო მთელი დღე მიგყვება.

მე კარგად ვიცი, რომელ გაზეთებსაც კითხულობს ბატონი გოგი, წინდანინ გადავურჩე და მოთხოვნამდე მივანვდი ხოლმე. ეს ახალინებს და აუცილებლად რაიმე ქათინაურს მეტყვის... აი, სულ ეს არის ჩვენი ნაცნობობა, მაგრამ, დამიჯერეთ, საკმაოდ მყარი და შინაარსიანია, ამიტომ ვთხოვე რედაქციას, ნება მოეცათ, მეც შევეერთებოდი ახლობელთა გრძელ რიგს და გულითადად მიმელოცა მისთვის დაბადებულ 89 წელი, ჯანმრთელობა და სულის სიმხნევე მესურვებინა.

ღმერთმა გადღეგრძელოთ, ბატონო გოგი, თქვენ ძალიან სჭირდებით არა მარტო ოჯახს, ნათესავ-მეგობრებს, არამედ საზოგადოებას, ხალხს, რომელსაც ალამაზებთ, შინაარსი უმდიდრებთ თქვენი ყოფით.

განანა გურგენაშვილი,
პრესის გამგერელებელი ლადო ასათიანის ქუჩიდან.

28 აპრილს – მარიამობას, ქსნის ხეობის სახალხო მომღერალს, პირველ ლობჯინას, ანსამბლ „ლომისის“ ხელმძღვანელს, პოეტური ნიჭით დაჯილდოებულ ადამიანს, საქართველოს კომპოზიტორთა და მწერალთა კავშირის წევრს შალვა ილურიძეს 60 წელი უსრულდება.

დადგა დრო, ქსნის ხეობამ მისი ვაჟ-კაცური სიმღერები და ლექსები გულის ფიცარზე დაინეროს, ბავშვებმა ისწავლეს და იმეორეს მისი ხმალივით მოქნილი სტრიქონები, გაითავისონ ქსნის მონატრების ტკივილი, დაბრუნების იმედი, რომელიც მუდმივად თან სდევს ათასობით დევნილ ქართველს.

შალვა ილურიძე ახალგორის რაიონის საამაყო წარმომადგენელია, მისი შემოქმედება მარტო სიმღერა არ არის, მის ხმას პატრიოტული სული, სიყვარული და ვაჟკაცური თვითმყოფადობა, ტკივილი და სიხარული ახლავს თან. მან ქართული სიტყვისა და ქართული ჰანგის ბუნებრივი მდინარეება თავის ლექსებსა და სიმღერებში შეაერთა. ის გამორჩეული მომღერალი, პოეტი, პატრიოტი, კაცური კაცი, ილურიძეების ნიჭიერი გვარის ტრადიციების ღირსეული გამგრძელებელია. მას, როგორც მთის შვილს, გამორჩეულად უყვარს თავისი მხარე, მისი ისტორიული წარსული და ის სახელოვანი წინაპრები, რომელთა თავგანწირვებზე ასე წერს ქსნის ხეობის მეორე დიდი მამული შვილი, ცნობილი მხატვარი ნიკო ხერკელაძე: „ქსნელების მიერ ხეობის სიყვარული, ახალგორის განძის თვითმყოფადობის სიდიადეში ჩაინუნა გიორგი სააკაძისგან სამაგალითო ქსნის ომი და საქართველოსთვის „ჯაჭვის პერანგით“ მოიქსოვა. ქეთევან დედოფლის სეპტა თავგანწირვაში და წმინდანობაში ამონარნარდა შალვა და ელზაზარ ქსნის ერისთავების ქვეყნის გადარჩენისთვის გაღებული სიცოცხლე, თვითშენიშნაში ჩამოტრეშდა და სამარადისოდ ჩაუქრობელ ვარსკვლავებად ციმციმებენ ახალგორის ცაზე და სამაგალითო, სასიყვარულო მოვლენებად ღვივიან ქსნელების გულში“.

სამოცი წლის გადასახედიდან, გულწრფელად უნდა ითქვას, რომ შალვა ილურიძე ბევრი რამ მოასწრო, – ქართული ხალხური სიმღერების უბადლო შემსრულებელმა და პოპულარიზატორმა თავის ლექსებზე მრავალი სიმღერა

„ლომისის ლომი“ ღირსეული შთაგონება

შალვა ილურიძე 40 წელია, საგოგლოს სიმღერით ემსახურება

შექმნა. 30 წელია, ახალგორის რაიონის ფოლკლორულ ანსამბლ „ლომისის“ ხელმძღვანელობს, სადაც პროფესიონალი მომღერლები არიან გაერთიანებული და რესპუბლიკურ ფესტივალებსა თუ კულტურულ ღონისძიებებზე, ყველგან წარმატებით გამოდიან.

ბოლო წლებში ლექსების ორი კრებული გამოსცა. ქსნის ხეობის მოუშუშებელი ტკივილი, დარდი და ადგილის დედის მონატრებით გამოწვეული სევდა და მის პოეზიას ლაიტმოტივად გასდევს, თუმცა პოეტი, ღმერთის ძალით, იმედს არ კარგავს, რამეთუ იგი ხომ ქსნის ხეობის იმ მეციხოვნეთა შთამომავალია,

რომლებიც მუდამ მცველებად ედგნენ თავიანთ სამშობლოს.

დიდი და პატარა ლიახვის, ფრონეს, ქსნის, კოდორის, ლეხურის ხეობების დაკარგვის გამო ამ ხეობებში ქართული ეთნოსის საცხოვრისი დანელდა, გაპარტახდა, გადაბალახდა... სალოცავები, ციხე-ტაძრები, სოფლების სასაფ-

ლაოები ჭირისუფალთა მიუსვლელით ტირიან, ველარსად ნახავთ ცხვარძროხას, ლამაზად ჩამოქნილ თივის ზვინებს... სამშობლო-კუთხე ხომ ადამიანებია, ქართულად ცხოვრების წესია, რომელიც კარგა ხანია, მოიშალა. ოკუპაციის შემდეგ ერთმა ახალგო-

რელმა ასე გამოხატა ეს რეალობა: „როგორ ვართ? ქართული ლაპარაკი დამენატრულა და ბოლოდან ილურიძეების სიმღერა აღარ გვესმისო“.

შალვა ილურიძე მომღერალი ძმების, ძმის შვილების, ბიძაშვილების გარემოცვაში თავის ნიჭს, სიმღერის სიყვარულს ჩვეულებრივად მიიჩნევს, მას არაჩვეულებრივი ოჯახი ჰყავს – მეუღლე და ორი ქალიშვილი, რომლებიც წელს სტუდენტები გახდნენ.

...სიმღერებში იხატება და იქარგება ქართული სული, ეს სული ჩვენს მომავალ თაობებს გადაეცემა შალვა ილურიძის და მის მგალობელ მეგობართა ხმებით.

ღმერთმა არ მოშალოს ქართული ხმები საქართველოში...

მეგობრები:
მაყვალა გონაშვილი, თეიმურ ჩალაგაშვილი, ვაჟა ებრინალი, ვაჟა ოთარაშვილი, ვაჟა ამირან ამირანაშვილი, ანზორ ჯაფარიძე, დავით ტიბინაშვილი, სიმონ ზაქარაია, ვიკტორია შიკლაშვილი, ტარიელ ოდიშვილი, ნიკო ხერკელაძე, უზანდი მოსიაშვილი, გულნაზ ხარაიშვილი, გელა ლარიაშვილი, ჯემალ ჩიტიშვილი, ამირან ბერინაძე, ვიტალი ძინაძე, მირაზ გალაშვილი.

შამთბ სროლისას უფრო და უფრო აფასებენ ჩვენი ქვეყნის ერთ-ერთ გამორჩეულ თავკაცს, დიდებულ მამულიშვილს, ერისთვის მზრუნველს, მოამაგეს მასილ პავლეს ძე მშაპანაძეს.

მამულიშვილობა, ანუ მოულოდნელი ვიზიტი

მოგონებათა ნამსვრევები

იმათ შორის, ვისაც მისი მმართველობის წლების საქართველო ასოვს, ვასილ მშაპანაძე ერთ-ერთი ყველაზე ამაგდარ ადამიანად მიჩნიათ, ფაქტიც სახეზეა, საქართველოს აღმოსავლეთ-დასავლეთში ასეთი მშენებლობა მანამდე არავის ასოვს, თანაც ქალაქად კი არა, უმთავრესად სოფლებში, ვისაც საამისოდ ხელწინააღმდეგობა, სახლებს კი არა, სასახლებებს იშენებდნენ. სამწუხაროდ თუ საგალობელი, დღეს მათი ნახევარზე მეტი დაცლილია, კაციშვილი იქ არ ჭაჭანებს.

მოინდომა, რომ არა ვასილ მშაპანაძის შემართება, შეუპოვრობა, ღმერთმა უწყის, რა უბედურება დაგვაცდებოდა თავს.

ბატონი ვასილ მშაპანაძე იმდენივე ვასილი უბრალოებითაც გამოირჩეოდა. ერთ ასეთ ამბავს გავიხსენებ, კახეთში, კერძოდ, ლაგოდეხში მიმავალს, სოფელ გელათში, ვენახში მოფუსფუსე ლავრენტი კალანდაძე, ანუ ჩემი მეუღლის ალალი ბიძა შეუნიშნავს, მანქანა გაუჩერებინებია, გადმოსულა, ჭიშკარი შეუღია, დინჯად შებრძანებულა.

– თუ შეიძლება, ერთი ჭიქა წყალი დამალევინეთო, – შორიდან შესმინებია მასპინძელს.

გლესს გაუხედავს ვასილ მშაპანაძე რომ შეუცვინა, თოხი იქვე დაუგდია, თან მეუღლეს შესმინებია, ქალო, ჩქარა, ღვინო და პურ-მარლილი.

ვასილ მშაპანაძეს გლესი დაულოცნია.

ამ მართლაც დიდებულ ხელმძღვანელზე სხვადასხვა დროს მეც მომიყოლია, დამინერია, და აი, კიდევ ერთი ნამსვრევი.

იმხანად საქართველოს ერთადერთი ტელერადიომაუწყებლობის უფროსისტი გახლდით ქვე-

მო ქართლში, კერძოდ, სამრეწველო ქალაქ რუსთავის ზონაში, სულ ხუთი რაიონი შემოდიოდა ჩემს საუფლოში, ხუთივე სევიანბარაქიანი, მევენახეობა-მეზღვრობა, მეცხოველეობა, მეხილეობა... სარეკორდო მოსავალი მოდიოდა კიდევაც, ერთი სიტყვით, რა გინდა სულო და გულო.

აი, გარდაბანს კი ჰყავდა გამორჩეული თავკაცი ალექსი ბექაური, მკაცრი, მომთხვინი და ფრიად წარმატებული. მას იმხელა ავტორიტეტი ჰქონდა, არაოფიციალურად ცენტრალური კომიტეტის მდივანდაც კი მიიჩნეოდნენ.

და აი, ერთხელაც მირეკავს ტელეფონით, ჩემო გივი, რა გადაცემა გქონდა რადიოთი, თვით ვასილ პავლეს ძე რომ გადაგირევი, ყველა საქმე განზე გადაუდვია და ჩემთან მოდის თურმე, ჰოდა, შენც აქ იყავიო.

საქართველოს რადიოს ჰქონდა ასეთი რუბრიკა, „სოფლის დილა“, სადაც გარდაბანზე მქონდა თითქმის ნახევარსაათიანი საუბარი.

ბატონ ვასილს კი ჩვეულება ჰქონია, დილით პირს რომ იპარსავდა, კედელთან, რადიოსთან მიდგებოდა თურმე და თან უსმენ-

და. მე არ ვიცი, ისე რა მოენონა, მაგრამ მოულოდნელი გადაწყვეტილება კი მიუღია, ჰოდა, გარდაბანში ჩამობრძანდა.

ის დღე ამ ერთ-ერთი ყველაზე დიდი რაიონის გაცნობას მონაღომა კიდევაც. მრავალი საშვილიშვილოდ გადაუწყვეტელი საქმე მოვაგვარეთო, მითხრა ინტერვიუში ბატონმა ალექსიმ და საქმიანი კაცის კმაყოფილებით გაიღიმა.

აბა, ბატონი ალექსი რა შვილი იყო, ძვირფასი სტუმარი უპურმარილოდ რომ გაეშვა.

საამისოდ მას გარდაბანის მართლაც ჩინებულ ნაკრძალში საგანგებო „ქოსი“ ჰქონდა.

იმ დღეს, ჩემს სიცოცხლეში პირველად დავაგემოვნე ირმის ხორცი.

არადა, იმხანად გარდაბანის ნაკრძალი განთქმული იყო გარეული ირმების სიმრავლით.

ის კი არა, ავადსახსენებელ ნიკიტა ხრუშჩოვსაც მოუნადირნია იქაურობა, ოღონდ მისთვის ხეზე საგანგებოდ მიუბამთ ბეჩავი ირემი.

სხვათა შორის, აქ იუგოსლავიის პრეზიდენტი ბროს ტიტო და სხვა მრავალი მაღალი რანგის სტუმარიც ყოფილა სანადიროდ!

ჩემი უფროსისტი პროფესიის წყალობით არცთუ იშვიათად მეც მიხდებოდა მათი მასპინძლობა.

გივი ჯახუა, დამსახურებული ჯურნალისტი, ილია ჭავჭავაძის, იაკობ გოგებაშვილის, სერგეი მესხის, დავით კლდიაშვილისა და საქართველოს მწერალთა კავშირის პრემიების ლაურეატი

რატომ უნდა დაფიქრდეთ, სანამ ვიფიქრებდეთ?..

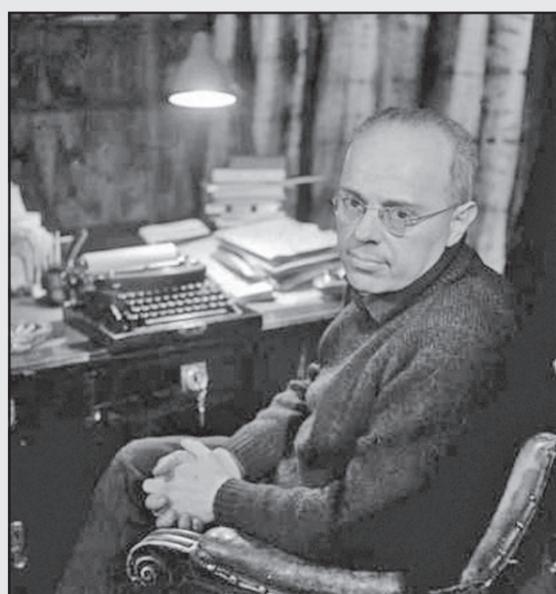
- 1134 სამსახურს ალიბიანებთ ნატიფი ალუბიები.
1135 ადამიანს უყვარს სიცილი – სხვებზე.
1136 რა ძნელია იმის დამალვა, რომ შენ არ არსებობ!
1137 რამდენი უკანასკნელი სიტყვა იმდროის პირველობისთვის!
1138 შინს ტყუილუბრალოდ დამწვარა, თავზე ნაცარს იყრის.
1139 დედამინა იქნებ სულაც შენიშვნაში ჩამოტანილი ვარსკვლავია, რომელიც ჩვენს თვალს გამოეპარა.
1140 ნუ ენდობი გულს, შენი სისხლი სწყურია...
1141 ადამიანს უკვე აქვს ფრთები, ანგელოზი კი ვერა და ვერ გამხდარა.
1142 რომელი იზრდება ჯუჯები? – სიგანეში.
1143 ძველივერება, ალბათ, სიცარიელის წინაშე შიშის გამო გაჩნდა.
1144 ადამიანი, სამწუხაროდ, ხშირად ხვდება იმის სათავეში, რაც უკვე უკან დარჩა.
1145 ჩვენს მივაფურთხო? თვითონვე მოიწმენდს.
1146 სიმყვინძვან სიტყვისკენ ადამიანი ხან მთელი ცხოვრება მიდის.
1147 შინს მოინდომებს, რომ დესპოტებს თვალსაჩინოდ უჩვენოს თეთრის სითეთრე და შავის სიშავე, ისინი იმწუთასვე უჩვენებენ, რომ ის თვითონ წითელია.

- 1158 შინს თვალი აეხილა, ხან იძულებულია, რომ ბრმად მოგვაჩვენოს თავი.
1159 შინსნარ ვხედავ ასტროლოგიის აღონძინებას, როგორც კი ვარსკვლავებზე ადამიანი დასახლება.
1160 რას ისევ უკვე იხრჩნება, ზედმეტად მიიჩნევს (სავსებით სამართლიანადაც) ყოველგვარ ანალიზს.
1161 რომელ ქანს გავატანოთ სიტყვები?
1162 მისი დუმილი ლაკონიურია.
1163 ჰაშაბანი კი არ იცავს ჩვენს სხეულს, არამედ კოსტიუმი.
1164 ჩრდილი? ოპტიმიზმის წყაროა. იმის დასტურია, რომ ირგვლივ სინათლეა.

- 1176 ფრენის სიმაღლე დაადამა და პარანასზე აღმოჩნდა.
1177 შინს თავისი სიცოცხლით არ უცხოვრია, სულ სხვისი სიკვდილით ცდილობდა თავის გადარჩენას.
1178 შინსნა, რატომ გარბიან ადამიანები გემიდან, რომელიც არ იძირება? რატომ და, მიხედნენ, სადაც მიჰყავს იმ გემს ისინი.
1179 შემოქმედონ, გახსოვდეთ, რომ პანთეონებიც სასაფლაოებია.
1180 ცალმხრივად უკუღმა ვერ გადმოაბრუნებთ.
1181 ხან მრავალი აზრია საჭირო, რომ ერთი დაიმასოვრო.
1182 გენოციდის მემუარები ეპოქის სახეს არა ქმნიან.

დაუპარსხნელი აზრები

ყველაფერი ადამიანის სურვილს, ამისოდ სწიხარ უნდა უბნადეთ სურებს

ასე აბოლოდა სტანისლავ უში ლევი

მართლად გადმოაინა გურამ გოგიაშვილმა

- 1148 თქვენს ქვიშაში ნუ იმალება, მესაფლავეებს სამუშაოს ნუ ართმევ.
1149 ყველაფერზე თვალი რომ დახუჭო, ასე თვალი უნდა გქონდეს.
1150 დიდ მთვარეულთ მთვარე არა სჭირდებათ.
1151 რას ადამიანმა ვერტიკალური მდგომარეობა მიიღო, ჩრდილი დაუგრძელდა.
1152 სულის გარდერობისთვისაც არის მოდის ჟურნალები.
1153 რას ირწევა, ყველაფერი აკვნად როდი გამოდგება.
1154 ის ვითომ დიდად მაფასებს? ვიცო, ოცდაათ ვერცხლზე მეტს მოითხოვდა.
1155 ეპოქებს არქეოლოგია ქმნის.
1156 უფსკრულში ნახტომისთვის ტრამპლინი არ არის საჭირო.
1157 მეფეები როცა ტიტულები არიან, ლაქიებიც მკვირცხლად იძრობენ ლივრებს.

- 1165 ვმ მწერალი თავისი იდეების სიღრმეიდან მთლად სველი ამოდის.
1166 შინ იცის, იქნებ დამუხრუჭებული რეფლექსი მაქვს? უკვე ისე დიხანს ვუნდები ფიქრს.
1167 ადამიანის სხეული ყველაზე გავრცელებული კოსტიუმი მხეცების კარნავალზე.
1168 ხელოვნება ინიღბება – ცხოვრებით.
1169 სიმყვინძვი ბოცვრებივით მრავლდებიან და მთელი ქვეყნიერების სიმწვანეს ისინი ჭამენ.
1170 მამული წრე ძალის საყულო გამოდგა.
1171 თუთიყუშის ოცნების ზღვარი თავისი თავის განმეორებაა.
1172 ვმპაის რქებზე შარავანი უფრო მაგრად დგას.
1173 გვწონს რამ უაზრობამდე უნდა მივიყვანოთ, დაე, იმ ბევრმა რამემ თავისი მშობელი იცნოს.
1174 ადამიანი თავის თავამდე შემოვლით მიდის, როგორც ლოკოკინა.

- 1189 დანაშაული მრავალგზის დაგმეს იმის გამო, რომ ცუდად იყო შესრულებული.
1190 ჩემს მოძულეებს ჰგონიათ, რომ სიმართლეს გულახდილად ვეუბნები. სულელები არიან, კი არ ვეუბნები, ვემალება, არ მინდა, რომ სიმართლემ განუხრინოს ისინი.
1191 ყველაფერი შეურყეველი სიმშვიდით გადაიტანეთ!" – ყველაზე ხშირად გვირჩევენ – საკვირველი ამბავია! – ცინიკოსები.
1192 ვაი იმათ, ვისაც ტაბუ შეეხება!
1193 ვერს ერთი ტორკვემად ვერ დააფქვევინებს ადამიანებს იმდენ საიდუმლოს, რამდენსაც დიდების წყურვილი.
1194 ხშირად კლასიკოსთა ისეთ მიაშიტურ აფორიზმებს ვკითხულობ, რომ ვიჭერებ იმათ გენიალურობას.
1195 უნივერსიტი იძულებული არიან, რომ გვიკარნახონ.
1196 გააკატარავს მოგონებებმა, რომლებიც თვითონ მოიგონა.
1197 რკინის ღობეების ჩრდილი გარეთ ეცემა.
1198 ადამიანებმა თავიანთი ძეგლები რომ იცოდნენ, თავს იმათ დაამგვანებდნენ.

დასასრული. დასაწყისი № 119-122, 124-125, 127, 129-131, 135, 139, 142-147, 151, 153, 154, 157-158, 162, 165, 167

საქართველოს ისტორიული აგვისტო შავი ასობით ჩაიწერა. 2008 წლის ომმა მძიმე კვალი დააჩნია ქვეყანას. 2008 წლის აგვისტოდან დაწყებული ქართველი აგვისტოს არა მარტო აგვისტოში იხსენებს, არამედ სხვა, ნებისმიერ თვესა და დღეს. იხსენებს გულსტრიატებით, ომში დაღუპული ადამიანების პატივისცემით, მათი სამარადისო სამყოფელის მონახულებით.

მედიას არ სჯერა, რომ ომი საქართველომ, კერძოდ სააკაშვილმა დაიწყო. სააკაშვილის ნათქვამიდან გამომდინარე კი სანინალმდევოს ვხედავთ. ნუთუ მედიამ სააკაშვილზე უკეთ იცის, ვინ დაიწყო ომი?

ეს ინტერვიუ იმით არის გამორჩეული სააკაშვილის სხვა ინტერვიუებისგან, რომ ნათესა ჰყენს არა მარტო ომის დაწყების თემას, არამედ მისდამი დასავლეთის დამოკიდებულებას. „ვფიქრობ, რომ ამერიკამ დაგვიანებული რეაგირება მოახდინა, რამაც ჩემი იმედგაცრუება გამოიწვია. იყო აშშ-ის თავდაცვის მინისტრის რობერტ გეიტსის განცხადება — რომ ისინი არ გამოიყენებენ სამხედრო ძალას. ის ამბობენ, რომ ცინიკური იყო. ის გამოდიოდა ნატოში ჩვენი მიღების წინააღმდეგ. მან მითხრა — თქვენი მიღება ნატოში ცუდი წამოწყებაა, მაგრამ ჩვენს პრეზიდენტს ასეთი სურვილი აქვს, რა გავწყობა?“

ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს სხდომაზე, როდესაც ბუშმა შესაძლო ვარიანტების შესახებ დაიწყო ლაპარაკი, ვიცე პრეზიდენტმა ჩეინიმ თქვა ფრთხილი რაკეტების გამოყენების თაობაზე (რუსეთის წინააღმდეგ), რაზეც გეიტსმა უპასუხა — „არავითარ შემთხვევაში“, — ამბობს სააკაშვილი.

საბედნიეროდ, იმჟამად აშშ-ის ადმინისტრაციაში გეიტსის მსგავსი გონებაგახსნილი ადამიანებიც იყვნენ. სწორედ მათი ძალისხმევით მსოფლიომ თავიდან აიცილა მესამე და უკანასკნელი ომი, რომელიც ბირთვული იქნებოდა.

სკოდნოდ ქართული ჯარის მობილიზაციის და მიზნების თაობაზე. ძნელად წარმოსადგენია, რომ ქართველებმა სამხრეთ ოსეთზე თავდასხმა დაიწყეს ამერიკელთა სურვილის გაუთვალისწინებლად.

ქართველებს ამერიკელთა იმედი ჰქონდათ. მათ არ შეეძლოთ, უარი ეთქვათ ამერიკელთა მოთხოვნებზე, რაც გვაიძულებს, გავაკეთოთ შემდეგი დასკვნები: ეს იყო აშშ-ის სპეცსამსახურების გრანდიოზული ჩაგვარება. მათ არ იცოდნენ რუსეთის სამხედრო ძალა ან იცოდნენ, მაგრამ ქართველებთან ერთად შეცდნენ.“

ზემოთ აღვნიშნე, რომ ისტორიისთვის მარჩიელობა არაფრის მომტანია, თუმცა იმას, რასაც ქვემოთ ვიტყვი — ის მარჩიელობაა, რომელიც სინამდვილესთან ახლოა. ჟურნალისტიკის კითხვაზე — რამდენად წარმატებულად მიაჩნდა მას ცეცხლის შეწყვეტის სარკოზისეული გეგმა, სააკაშვილმა თქვა: „სარკოზი მოსკოვიდან დაბრუნდა გეგმით, რომელშიც გაჩნდა კიდევ ორი პუნქტი — უსაფრთხოების ზონები და პირობა, რომ მოგვიანებით საერთაშორისო საზოგადოება განიხილავდა ტერიტორიების სტატუსს (იგულისხმება აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი). მე ვთქვი, რომ ეს მიუღებელია და ბოლოსდაბოლოს რუსებმაც უარი თქვეს ამ პუნქტებზე. მათ უნდოდათ, დავთანხმებულიყავი, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის საკითხი გადაემქცინა საჯარო განხილვის თემაზე, რომელზეც ჩვენ არ გვექნებოდა არავითარი გავლენა და რომელიც მისცემდა შანსს, სხვას გა-

აბრეუსიული, დაბოლოებული, არააღიკვამბური ქართველობა ჩვენს ქვეყანას სისოცხლეს უმოკლავს!

დავენციბა ჩვენი სტატუსი, ჩვენი აზრის გაუთვალისწინებლობა. სააკაშვილის ამ გადამწყვეტილებას და გამომდებულ ქუქარას, რომ სულ მალე ის ძალით დაიბრუნებს დაკარგულ ტერიტორიებს, მოჰყვა 2008 წლის 26 აგვისტო — რუსეთის მიერ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობის აღიარება, რამაც მუქარასა და უსვანერტილი და საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობასაც...

„ვარდების რევოლუცია“ რომ არ ყოფილიყო, არ იქნებოდა 2008 წლის აპრილი

იხსენებს ბოლომით, წაგებული ომის, სამხედრო ხელმძღვანელობის უთავბოლო, მოლაღატური ქცევის, ხელისუფალთა ავანტიურისტული პოლიტიკის გამო.

იმ აგვისტოდან დაწყებული გვესმის პატრიოტული მონოდებები მტრის დასაგმობად, საერთაშორისო საზოგადოების, მეგობარი ქვეყნების გამოსაფხიზლებლად, მათი მხრიდან ჩვენი მტრის მიმართ, გამანადგურებელი პოლიტიკის გასაბრუნებლად.

საქართველოს ხელისუფლებას დღესაც მიაჩნია, რომ დაკარგული ტერიტორიების დაბრუნება საერთაშორისო საზოგადოების და პარტნიორი ქვეყნების ძალისხმევით იქნება შესაძლებელი, რაც სრული აბსურდია. თუ ვინმეს უნდა სჯეროდეს ამის — ყოფილი პრეზიდენტი სააკაშვილია.

ის ხომ მუდამ გაიძახოდა — დასავლელი მეგობრები აიძულევენ რუსეთს წართმეული ტერიტორიების დაბრუნებას. დღევანდელ სააკაშვილს რომ არ სჯერა ამის — ფაქტია. იხილეთ მისი ვრცელი ინტერვიუ, რომლის დიდი ნაწილი დასავლეთისადმი იმედგაცრუების დემონსტრაციაა. მიუხედავად სააკაშვილის ტვინის სლალომური მუშაობისა, სადაც ერთმანეთის გამოშორების განცხადებების კორიანტელია, შიგადაშიგ სიმართლის ამოკითხვის შესაძლებლობაც ჩნდება.

დიდი ბრიტანეთის Institute for War and Peace Reporting წარმომადგენელ ვაჟა თუთბერიძესთან საუბარში ის აცხადებს: „როდესაც პატარა ქვეყანა სხდება მათთან ერთად მაგიდასთან და იწყებს ლაპარაკს, როგორც თანატოლი, ისინი ამას ყოველთვის არ აფასებენ. ისინი თვლიან, რომ ცდილობთ თავზე ვით ახტომათ. ახლა მე ეს მესმის, მაგრამ მაშინ ვთვლიდი, რომ ეს ჩვენი სამყაროა, რომ ჩვენ ყველანი თანატოლები ვართ.“

„ჩვენ შევეწინააღმდეგეთ სისტემას, რომელიც მსოფლიოს ჩვენს ნაწილში არსებობდა. მე ძალიან ვნდობოდი დასავლეთს, მაგრამ ჩვენი მიდგომები ვფუძნებოდა ფასულობებს. მე ძალიან გულუბრყვილო ვიყავი დასავლეთის მიმართ. მე ვფიქრობდი, რომ ისინი ყოველთვის იმას აკეთებენ, რასაც აცხადებენ; რომ მათ სჯერათ საკუთარი პრინციპების.“

ეს და სხვა მოსაზრებები, რომელსაც სააკაშვილი აჟღერებს, დასტურია იმისა, რასაც ზოგიერთი ჩვენგანი მაშინ ხმაბაღალა აცხადებდა, წერდა, თუმცა ხელისუფლებას, არასამთავრობო სექტორს, მედიას ყურადღება არ მიუქცევია. დარწმუნებული ვარ, არც დღეს მიაქცევენ ყურადღებას სააკაშვილის ნათქვამს. მისივე პარტიკული ზურგით შეაფასებენ მას და გააგრძელებენ დასავლეთზე ბოჩოლას მსგავსი მორჩილი თვალებით მზერას.

ის, რომ დასავლეთი საქართველოს გამო ომს არ დაუწყებდა რუსეთს, განა ძნელი გამოსაცნობი იყო?

ის, რომ აშშ, ნატო, ევროკავშირი საქართველოსთვის თავს არ მოიკლავს, განა ცნობილი არ უნდა იყოს დღევანდელი პოლიტიკოსებისთვის?

კითხვობა სააკაშვილის ინტერვიუს და უმაღლეს თვალწინ გიდავდა 2008 წლის ომის კადრები, თავდაჯერებული მხედართმავარი, მისი გუნდი და სამხედრო მალაჩინოსები — დასაწყისში წელში გამართლები, შემდეგ მოხრილი, მხრებზე მოყრილი, თავდახრილი. თუ ვინმეს დაავიწყდა ეს სურათი, უნდა შევახსენოთ, რათა ვაიპატრიოტებს გამეორების საშუალება წავართვათ, მყვირალა რიტორიკა აღუკვეთოთ, უზნეო საქციელი დავგმოთ, განსაკუთრებით სამხრეთ ოსეთ-საქართველოს ე.წ. საზღვართან.

ნამით წარმოვიდგინოთ — რა მოჰყვებოდა ჩეინის მოსაზრების გაზიარებას სხდომის მონაწილეების, მათ შორის პრეზიდენტის მიერ?!

ფრთხილი რაკეტებით რუსეთის ჯარის დაბომბვა და სადა — საქართველოს ტერიტორიაზე?

თუ რა საპასუხო რეაქცია ექნებოდა რუსეთს — ძნელი გამოსაცნობი არ არის.

ერთ-ერთ თოქ-შოუში ინგა გრიგოლია თავდაჯერებით ეცხრეპონდენტს, რომელმაც თქვა ის, რაც ტალიანის კომისიამ — ლამის ცხინვალის მასობრივ დაბომბვასთან დაკავშირებით. რატომღაც მას და მისთანებს სჯერათ, რომ ასეთს (დაბომბვას) ადგილი არ ჰქონდა, მიუხედავად სპეცკომისიის და გაეროს მტკიცებობისა.

ყოველივე აღნიშნულს ფარდას ხდის თვით მთავარი შემოქმედის სააკაშვილის ნათქვამი: „როდესაც თქვენ ინიცირებთ უკეთეს სამხედრო ოპერაციას, ხელმძღვანელობთ სამხედრო პროტოკოლით, თქვენ აღარ მოქმედებთ პოლიტიკის სიბრტყიდან გამომდინარე ... ისინი (სამხედროები) წყვეტდნენ, რა იარაღი გამოიყენებნათ ამა თუ იმ სამიზნის წინააღმდეგოდ ...“

შეკითხვაზე, რომ ქართულმა მხარემ გამოიყენა კასეტური ბომბები, სააკაშვილმა უპასუხა: „ჩვენ გვქონდა იარაღი, რომელსაც ჩვენი რეგიონის ბევრი ქვეყანა ყიდულობდა, მაგალითად რაკეტა „გრაიდი“. მე არასდროს დავინტერესებულვარ სამხედროები რას ყიდულობდნენ.“

საკაშვილის პასუხებიდან ჩანს — ვინ დაიწყო ომი, ვინ გამოიყენა აკრძალული „კასეტური“ ბომბები. ამის შემდეგ სანინალმდევოს მტკიცება სააკაშვილების, არასამთავრობოების, მოსიყვანილი ჟურნალისტების მხრიდან, რბილად რომ ვთქვათ, არაობიექტურობაა, ისევე, როგორც იმის მტკიცება, აშშ-ის მაშინდელმა სახელმწიფო მდივანმა კონდოლიზა რაისმა როგორ გააფრთხილა სააკაშვილი, ომი არ დაეწყო.

საკაშვილის პასუხი ასეთია: „კონდომით მითხრა, არ ავყოლოდით პროვოკაციას. ისინი (რუსები) არაფერს არ გააკეთებენ“. სააკაშვილი თვლის, რომ კონდოლიზა რაისმა თავის ნიგნში საკუთარი ინტერპრეტაცია მოახდინა, რასაც სინამდვილეში არ ჰქონია ადგილი.

არავრთხელ მითქვამს და გავიმეორებ, კონდოლიზა რაისს კატეგორიულად რომ ეთქვა სააკაშვილისთვის ომის არდაწყების თაობაზე, სააკაშვილი დაუჯერებდა, მაგრამ რასან ეს იყო ცალკეა და გაუგებრად ნათქვამი, სააკაშვილი საპირისპიროდ მოიქცა.

საინტერესოა ამერიკელი ექსპერტის ჯორჯ ფრიდმანის მიერ 2008 წლის 14 აგვისტოს გამოქვეყნებული სტატია, სადაც ის წერს: „7 აგვისტოს ღამეს საქართველოს შეიარაღებულმა ძალებმა გადაკვეთეს სამხრეთ ოსეთის საზღვარი და ცხინვალის მისადგომებთან გააჩაღეს ომი. 8 აგვისტოს ომში ჩაერთო რუსეთის ჯარი. შესაძლოა ქართველები არც ისე კარგად იმოქმედნენ, მაგრამ ამ რაიონებში მათ მნიშვნელოვანი სამხედრო ძალები შეკვდიან, რომელთა განსათავსებლად მინიმუმ რამდენიმე დღე იყო საჭირო. ასე რომ, საქართველომ ნაბიჯი გადადგა წინასწარი განზრახვით.“

აშშ-ი საქართველოს უახლოესი მოკავშირეა. მათ საქართველოში 130 სამხედრო მრჩეველი ჰყავდათ. გარდა ამისა, იყვნენ სამოქალაქო მრჩეველებიც. წარმოუდგენელია, რომ მათ არ

დავენციბა ჩვენი სტატუსი, ჩვენი აზრის გაუთვალისწინებლობა. სააკაშვილის ამ გადამწყვეტილებას და გამომდებულ ქუქარას, რომ სულ მალე ის ძალით დაიბრუნებს დაკარგულ ტერიტორიებს, მოჰყვა 2008 წლის 26 აგვისტო — რუსეთის მიერ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობის აღიარება, რამაც მუქარასა და უსვანერტილი და საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობასაც...

იმ შეცდომებიდან, რაც სააკაშვილმა დაუშვა სისხლიანი მმართველობის დროს, ყველაზე უხეში და ქვეყნისთვის გამანადგურებელი იყო ომის განაღება და შემდეგ ცეცხლის შეწყვეტის გეგმიდან სტატუსის განმსაზღვრელი პუნქტის ამოღება.

ვიმეორებ, ისტორიისთვის მარჩიელობა არაფრის მომტანია, მაგრამ მოდით ვიმარჩიელოთ. რა იქნებოდა, რომ 2003 წელს „ვარდების რევოლუციის“ შედეგად საქართველოს სათავეში არადაეკვატური, შლეგი სააკაშვილი არ მოსულიყო?

„ვარდების რევოლუცია“ თავისი შინაარსით და შემართებით, წარსულის წამსლევი ღონისძიება იყო. მას ქართველთა ხელით უნდა ამოეძირკვა ყველაფერი — კარგი თუ ცუდი, რასაც ადგილი ჰქონდა წინა ცხოვრებაში.

„ვარდების რევოლუციით“ უნდა დაწყებულიყო საქართველოსთვის ამერიკული ყაიღის ახალი წელთაღრიცხვა. პროექტის განსახორციელებლად გაუნაწიანდოდა, ახალგაზრდა შერიჩა — აშშ-ში განვლილი ტრენაჟით, რომელმაც ფრიალზე შეასრულა აშშ-ის სპეცსამსახურების დავალება.

„ვარდების რევოლუცია“ მოიტანა საზოგადოების „ტივინის ცვლა“, გადაგვარება, დეგრადაცია, რაც განსაკუთრებით ახალგაზრდა თაობაზე აირეკლა.

და მაინც, რომ არ ყოფილიყო „ვარდების რევოლუცია“, დაბეჯითებით შეიძლება ვთქვათ — არ იქნებოდა 2008 წლის აგვისტო — საქართველოს ერთიანობის დამაქცევარი და გამანადგურებელი.

„ვარდების რევოლუციისა“ და 2008 წლის აგვისტოს მოვლენებს ჩვენთვის რაღაც უნდა ესწავლებინა. ის მაინც — რომ ბირთვულ სახელმწიფოსთან დაჭიდება ავის მომანსავევებელია. გვასწავლა?

არამც და არამც. ისევ კუნთებზე ვიყურებით, რომელიც არ გვაქვს. ისევ ვბროვოცირებთ რუსთა გამოსწვევად. ისევ ვილანძღვებით, რითაც ქვეყანას სიცოცხლეს ვუშოვლებთ. აგრესიული, დაბოლოებული ქვეყანა, მუდამ ფათრავიკებისკენ მიმართული ძნელად გაიკვლევს გზას ადუღებულ საუკუნეში.

პამელიტ ჭიკაბავილი, პოლიტოლოგი.

ინფორმაცია, რომ გაბრის რაიონის ნაწილი, ანუ აიბლის მთა და სოფელი აიბლა რუსეთის ფედერაციის რეპუბლიკაშია შეტანილი, რომლის რუსეთის ფედერაციის კუთვნილება, „საქართველოს ევროპელი დემოკრატიის“ თავმჯდომარე პაატა დავითიანი განაცხადებს. თუმცა, კონკრეტულად რა ძველია გახდა იმის საფუძველი, რომ პაატა დავითიანი მსგავსი ცნობა ახლა გაავრცელდეს, სრულყოფილად ვერ ირკვევა. პაატა დავითიანი, „რადიო თავისუფლებასთან“ საუბარში შემდეგს აცხადებს:

„რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო საზღვრის რეესტრზე ლაპარაკი, რომელიც შევიდა ცვლილება... თუ აქამდე ეს აფხაზეთსა და რუსეთს შორის იყო სადავო, დაახლოებით ერთი კვირის წინ დაკანონდა და რუსეთისთვის ეს აღარ არის სადავო“, - ეუბნება „რადიო თავისუფლებას“ პაატა დავითიანი.

იურიდიულად რუკებზე ცვლილების ამსახველი ინფორმაცია არ დასტურდება. „გუგლისა“ და „იანდექსის“ რუკებზე საზღვარი რუსეთის ფედერაციასა და საქართველოს არაკონტროლირებად ტერიტორიას შორის აიბლის მთის მონაკვეთზე არ შეცვლილა და ის ისევე მიუყვება მდინარე ფსოუს (ფსოუს გარკვეული ნაწილი რუსეთის ფედერაციის საზღვრებშია მოქცეული) და სოფელ აიბლის მარცხენა და მარჯვენა საზღვრებზეა დასაზღვრებული.

აიბლა მდინარე ფსოუს ზედა მონაკვეთში მდებარე სოფელია, რომელიც ორდაადა გაყოფილი რუსეთის ფედერაციასა და აფხაზეთს შორის. საზღვარი მდინარე ფსოუსზე გადის, სოფლის ნაწილი ადღერის რაიონის ქალაქ სოჭის შემადგენლობაშია, ნაწილი - გაგრის რაიონის. სოფელი ზღვის დონიდან 840 მეტრის სიმაღლეზე მდებარეობს. საბჭოთა პერიოდშიც სოფლის კუთვნილების საკითხი სადავო იყო რუსეთის ფედერაციასა და საქართველოს შორის. სოფელი ორ რესპუბლიკას შორის 1929 წელს გაყვეს. არსებობს 1937 წლის რუკაც, რომელიც უფრო დეტალურ ინფორმაციას შეიცავს საზღვრის მონაკვეთების შესახებ. რუკა რუსეთში კრემლის არქივში ინახება და ქართული მხარისთვის მრავალჯერ მოთხოვნის მიუხედავად, ხელმისაწვდომი არ არის. „რადიო თავისუფლებასთან“ ინფორმირებული წყარო ამბობს, რომ ამ რუკას ქართულ მხარეს არ აძლევენ, ვინაიდან იქ მონიშნული საზღვრები რუსეთისთვის არააბეზელსაყრელია.

2011 წელს საკითხმა აიბლის მონაკვეთზე საზღვრის დაუდგენელი ნაწილის შესახებ ხელახლა იწვევს რუსეთსა და აფხაზეთის დე ფაქტო რესპუბლიკებს შორის საზღვრის დამარკაცების საკითხის განხილვისას. დავა ამ დრომდე გადაუწყვეტილია და მოლაპარაკებები გრძელდება.

საზღვრის დასადგენად შექმნილია სამთავრობო კომისიები, რომელსაც აფხაზური მხრიდან დე ფაქტო რესპუბლიკის პარლამენტის თავმჯდომარე ვალერი კვარჩია ხელმძღვანელობს, რუსეთს წარმოადგენს ელჩი აფხაზეთის დე ფაქტო რესპუბლიკაში.

როგორც „რადიო თავისუფლების“ რუსულენოვან პროგრამა „ეხო კავკასიას“ უთხრა აფხაზეთის დე ფაქტო რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრმა დაურ კოვემ, რუსეთსა და აფხაზეთს შორის საზღვრის დემარკაცია-დეკლარაციის სამუშაოები, მათ შორის სოფელ აიბლის მონაკვეთზე, დასრულებული არ არის და დეზინფორმაცია, თითქოს სოფელი რუსეთის შემადგენლობაშია.

„ამასთან იმასაც გეტყვით, რომ დასახლებული პუნქტი აიბლა რუსეთის ფედერაციის ტერიტორიაზეც არსებობს და არაფერია განაკვირვი იმაში, რომ ის რუსეთის კარტოგრაფიულ ჩამონათვალებზე გვხვდება. რაც შეეხება სოფელ აიბლას, რომელიც აფხაზეთის რესპუბლიკის შემადგენლობაშია, ის მდებარეობს ჩვენს ქვეყანაში და ჩვენს იურისდიქციაში“, - აცხადებს დაურ კოვე.

„რადიო თავისუფლების“ რუსულენოვან პროგრამა „ეხო კავკასიასთან“ საუბარში რუსეთის ფედერაციის ელჩმა აფხაზეთის დე ფაქტო რესპუბლიკაში ალექსეი დევიანინმა გასულ წელს განაცხადა, რომ საზღვრის დემარკაცია-დეკლარაციის კომისიის მუშაობა შეჩერებულია, მისი სიტყვებით კომისიის მუშაობა რაც

როდის მიითვისა აიბლის მთა რუსეთმა?

შეიძლება სწრაფად უნდა განახლდეს. გასარკვევი მხოლოდ ერთი სოფლის - აიბლის საზღვრის ნაწილია, „თუმცა სტრატეგიული პარტნიორებისთვის ეს საკითხი დაბრკოლებას არ უნდა წარმოადგენდეს“.

აიბლა რუსეთმა წლების წინ მიითვისა

ის რომ, რუსეთის ფედერაციისთვის დაბრკოლებას არ წარმოადგენს იურიდიულად დაუდგენელი საზღვარი და საქართველოს არაკონტროლირებად ტერიტორიაზე აფხაზეთში თავისი ინტერესების მიხედვით მოქმედებს, წლებია, ცნობილია.

ყოფილი სახელმწიფო მინისტრი შერიგებისა და სამოქალაქო თანახმობის საკითხებში, კონფლიქტოლოგი პაატა ზაქარეიშვილი რადიო თავისუფლებასთან საუბარში ამბობს, რომ ეს ტერიტორია რუსეთმა 2013 წელს, სოჭის ოლიმპიადამდე მიითვისა. ოლიმპიადის კონტექსტიდან და საჭიროებიდან გამომდინარე იქ გაიყვანეს გზა და მოაწყვეს ინფრასტრუქტურა. ბლოკოსტები განათავსეს რუსეთის ფედერაციის სამხედროებმა. რაც პაატა ზაქარეიშვილის თქმით, არის სრული უკანონობა და საქართველოს ტერიტორიების ანექსია.

„ყველაფრის მითვისებაც და ათვისებაც მოხდა 2013 წელს, ეს არის უკანონო აქტი, რომელიც სხვა სახელმწიფოსთან შეთანხმებული არ არის, ხელმოწერილი არ არის არავითარი დოკუმენტი. აფხაზეთიც რომ იყოს აღიარებული, მასთანაც კი არ არის ხელმოწერილი დოკუმენტი. მაგრამ მთავარი უკვე მომხდარია, ეს ტერიტორია ათვისებულია და რუსეთის ფედერაციის ყოველდღიურ საქმიანობაშია ჩართული. ამ ტერიტორიაზე მცხოვრებლები დიდი ხანია, გადასახადებს იხდიან რუსეთში. ეს სოფელი დიდი ხანია, ჩართულია რუსეთის ფედერაციაში როგორც მისი ნაწილი, ახალი აქ არაფერი მომხდარა“, - აცხადებს პაატა ზაქარეიშვილი.

„საქართველოს ევროპელი დემოკრატების“ თავმჯდომარე პაატა დავითიანი აზუსტებს, რომ პრობლემა ახალი არ არის, და პარლამენტში მისი მუშაობის წლებში ამ საკითხზე აფხაზურ მხარესთან თანამშრომლობის ისტორიასაც იხსენებს.

„პირველად ეს საკითხი 2011 წელს ბიუროს სხდომაზე დავაყენე, მაშინ იყო აიბლის მხარის მიერთების მცდელობა, მაშინ უნიკალური შავი მარმარილოს საბადოს

ხელში ჩასაგდებად სჭირდებოდათ ეს ტერიტორია. აფხაზეთმა გაუწიეს წინააღმდეგობა, შეიქმნა შესაბამისი სამთავრობო კომისია საზღვრების დასადგენად. ახლა შემოიღო გავანჯირო, რომ მაშინ ქართულმა მხარემ აფხაზურ მხარეს გადასცა რუკები და ამ კომისიამ ეს რუკები გამოიყენა, მაშინ ეს საიდუმლო თემა იყო, ახლა როცა ეს ტერიტორია ღიად მითვისებულია, შეიძლება ამხე ლაპარაკი. მაშინ აფხაზურმა კომისიამ გამოიყენა ეს რუკები და გაუწია წინააღმდეგობა რუსულ მხარეს“, - ამბობს პაატა დავითიანი.

ამჟამად საზღვრის საკითხზე უფრო პრობლემატური ისაა, რომ სოფელ აიბლის იმ ნაწილში, რომელიც აფხაზეთის დე ფაქტო რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ხვდება, მცხოვრებთა უდიდესი ნაწილი რუსეთის მოქალაქეა, მდინარე ფსოუს მარცხენა სანაპიროს მიწების უმეტესობა რუსეთის მოქალაქეთა საკუთრებაა და კრასნოდარის მხარის, ადღერის ადმინისტრაციის ჩინოვნიკები თავის საკონტროლო ზონად მიიჩნევენ, ეუბნება „რადიო თავისუფლებას“ ინფორმირებული წყარო.

რას ამბობს საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრი

საგარეო საქმეთა მინისტრის განცხადებით „რუსეთის ფედერაციის საკადასტრო დოკუმენტებში სოფელ აიბლასთან დაკავშირებით მონაცემები შესულია პირველ ჯერზე 2002, შემდგომ კი 2009 წელს. სამწუხაროდ, მაშინდელი ხელისუფლების მხრიდან აღნიშნულ ფაქტს არ მოჰყვა არანაირი რეაგირება.

სამართლებრივ შეფასებას რაც შეეხება, ოკუპირებული გაბრის რაიონის სოფელი აიბლის ნაწილის რუსეთის მიერ თავის ტერიტორიად გამოცხადება, ისევე, როგორც სხვა მსგავსი ნაბიჯები აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში, წარმოადგენს საქართველოს რეგიონების ანექსიის პროცესისა და სხვა უკანონო მოქმედებების გაგრძელებას“, - ნათქვამია განცხადებაში.

შერიგებისა და სამოქალაქო თანახმობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის ქეთევან ციხელაშვილის განცხადებით ნებისმიერი მოქმედება, რომელსაც რუსეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე აქვს ადგილი, რუსეთის მხრიდან უკანონოა.

„მას არც საერთაშორისო სამართალი სცნობს, არც საერთაშორისო საზოგადოება და მით უფრო, არც საქართველოს იურიდიული სივრცე. ეს თემა აფხაზურ საზოგადოებასა და მედიასივრცეში 2006 წლიდან განიხილება. მათ შორის, 2009 წელს და 2014 წელსაც. აფხაზეთს, ამის მიმართ, ბუნებრივია, ძალიან კრიტიკული დამოკიდებულება აქვთ, რადგან რუსეთის ნებისმიერი მანევრი საქართველოს ტერიტორიაზე - აფხაზეთის რეგიონში - სრულიად უკანონოა. მათ აქვთ განცდა, რომ ისინი საკუთარ უფლებამოსილებას სცდებიან და ძალიან უხეშად არღვევენ თუნდაც ადგილზე მცხოვრები მოსახლეობის ინტერესებს“, - აცხადებს ქეთევან ციხელაშვილი.

პაატა დავითიანის სიტყვებით საქართველომ გაეროს ეგიდით საერთაშორისო სასამართლოში უნდა მოითხოვოს საზღვრის შეცვლა, რაშიც საქართველოს აფხაზური მხარის მხარდაჭერაც ექნება.

შედეგი სამიტი... ტრამპის კურორტზე

შეერთებული შტატების პრეზიდენტი დონალდ ტრამპი არ გამოირჩეხავს, რომ დიდი შედეგის შემდეგი სამიტი აშშ-ში, ფლორიდას შტატში, მაიამის სანაპიროზე მდებარე ტრამპის კურორტზე ჩატარდეს. ამის შესახებ ტრამპმა ბიარციში ანგელა მერკელთან პირისპირ შეხვედრამდე განუცხადა ჟურნალისტებს. მისივე თქმით, სამიტის მომავალი ადგილსამყოფელი ჯერ საბოლოოდ დაზუსტებული არ არის თუმცა, „სხვა უკეთესი ალტერნატივა არ გვაქვს“.

© ნინ, საბარათველო

შესანიშნავი შვიდეული ლუსუმბა შაპსო

იპონიური ძიუდოს ქართველ ვარსკვლავებს არაერთ მნიშვნელოვან შეჯიბრებაში უსახელებიათ თავი. ჩვენს ქვეყანას სპორტის ამ სახეობაში აქამდე მსოფლიოს ექვსი ჩემპიონი ჰყავდა – ამირან ტოტიკაშვილი, კობა კურტანიძე, თემურ ხუბულური, ირაკლი ცირეკიძე, ავთანდილ ქრიკიშვილი და გურამ თუშიშვილი. და აი, ძიუდოს სამშობლოში ლუსუმ ჩხვიმიანმა შეძლო კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე „შადგომა“, რითაც წლეულს მან დუბლი შეასრულა – მინსკში მეორე ევროპულ თამაშებშიც მოიპოვა ოქროს მედალი, რაც ავტომატურად კონტინენტის ჩემპიონობასაც ნიშნავდა.

კენ მიშვერილ კამერებს ჩასძახა – „შენ, შენ, ჩემო საქართველოც!“

ქართველი ფალავანი ფინალში უზბეკ შარაფუდინ ლუტიფილაევს შეხვდა, რომელმაც მანამდე სხვა ცნობილ ძიუდოსტებთან ერთად გზიდან მასპინძელთა მსოფლიოს სამგზის ჩემპიონი ნაოჰისა ტაკატო ჩამოიშორა. მართალია, გადამწყვეტი ორთაბრძოლის პირველ ნახევარში მსაჯებმა ჩხვიმიანი ორჯერ გააფრთხილეს, მაგრამ გონგამდე კარგა ხნით ადრე ჩვენებური გააქტიურდა, უზბეკ მეტოქეს ჯერ ვაზარი აართვა, შემდეგ ბეჭებზეც დასცა იგი და წმინდა გამარჯვება მოიპოვა. ბრინჯაოს მედალი ნაგაიამასა და ყაზახ იელდოს სმეტოვს ეაროთ.

გუშინ იპონურ ტატამზე 3 ჩვენებური გავიდა, თუმცა, ისინი ასპარეზობას მალევე გამოეთიშნენ. 66 კილოში პირველ ნომრად განთესილმა ვაჟა მარგველაშვილმა მხოლოდ ევგიეტელ აპმედ აბელრაჰმანს აჯობა, მეორე კი სამხრეთკორეელ ლიმ ჰვან კიმთან იპონით წააგო. ამავე წონაში ბაგრატ ნინიაშვილმა გვინეელი მუსა კაბა და ავსტრალიელი ნათან კაცი დაამარცხა, მაგრამ მონლოლ ბასხუ იონდონპერენელისთან ვერაფერს გახდა. მართალია, მსაჯებს ორჯერ გააფრთხილებინა აზიელი, თუმცა, დამატებით დროში თავად მიიღო სამი შილო და შეჯიბრებას გამოეთიშა.

საქართველოს ქალთა ნაკრების ერთადერთი ნევი ტატიანა ლევიცკა-შუკვანი (52 კგ) ორჯერ გავიდა საჭიდაოდ: პირველ წრეში პოლონელ ალექსანდრა კალეტას ორი ვაზარით სძლია, ვიეტნამელ ტუი ნგუინს კი ვერ გასცდა.

ლემო ცინცაძე

© ფორუმის ნინ

სივი უსაკი

მსოფლიოს საკალათბურთო ჩემპიონატის სტარტამდე რამდენიმე დღით ადრე, რომელსაც 31 აგვისტოდან ჩინეთი უმასპინძლებს, თავმოყვარეობის შემლახველი შიმშილს ფსიქოლოგიური დარტყმა მიიღო მისმა უპირველესმა ფავორიტმა – ლეგენდარული გრეგ პოპოვიჩის განვრთნილმა ამერიკის შეერთებული შტატების ნაკრებმა, რომელმაც 13(!)-წლიანი და 78(!)-მატრიანი დაუმარცხებელი სერია 52-ათასიანი აუდიტორიის წინაშე მელბურნში ავსტრალიასთან წაგებით შეწყვიტა – 94:98

ასე რომ, „მწვანე კონტინენტის“ წარმომადგენლებმა ღირსეული რევანში აიღეს მრისხანე მეტოქესთან პირველი სპარინგის 16-ქულიანი დათმობის გამო.

მათი უკანახაზელი სნაიპერი პატი მილი, რომელსაც, სხვათა შორის, „სან ანტონიოში“ სწორედ გრეგ პოპოვიჩი ავარჯიშებს, პარტნიორებს 30 ქულით შეენია, ხოლო ორმაგ დუბლამდე მცირედი დააკლდათ უბერებელ ვეტერანებს ბოგუტსა (16 ქულა, 9 მოხსნა) და ინგლესს (15 ქულა, 7 პასი).

რადგან ზემოთ კალათბურთის სამშობლოს წარმომადგენელთა ტრიუმფალური სვლა ვახსენეთ, დავაკონკრეტებთ, რომ ამ ხნის განმავლობაში „ოცნების გუნდი“ კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ავიდა 2008, 2012 და 2016 წლების ოლიმპიადებზე, 2007 წლის კობა ამერიკასა და 2010 და 2014 წლების მსოფლიო ჩემპიონატებზე.

დაბოლოს, ცისქვეშეთში გამგზავრების წინ ოკეანისგალმელებს კოჭის ტრავმის გამო „ლეიკერსის“ ფორვარდი კაილ კუზმაც გამოაკლდა და მან საბოლოოდ ასეთი სახე მიიღო:

მცველები – დონოვან მიტჩელი („იუტა“), მარკუს სმარტი („ბოსტონი“), კემბა ჟოკერი („ბოსტონი“), დერეკ უაიტი („სან ანტონიო“).

ფორვარდები – ჰარისონ ბარნსი („საკრამენტო“), ჯეილენ ბრაუნი („ბოსტონი“), ჯო ჰარისი („ბრუკლინი“), კრის მიდლტონი („მილუოკი“), ჯეისონ ტეიტუმი („ბოსტონი“).

ცენტრები – მაილზ ტენერი („ინდიანა“), მესონ პლაზი („დენვერი“), ბრუკ ლოპესი („მილუოკი“).

გიორგი შოთაძე

© ნიჩოსნობა

აქვერად - „ბრინჯაო“

უზბრათის ქალაქ სეგედში დამთავრდა ნიჩოსნობის მსოფლიოს ჩემპიონატი კანოესა და კაიაკში. 200 მეტრზე ერთადგილიანი კანოეთი ქართველთაგან გამოირჩა 2017 წლის მსოფლიოს (რაჩიცე) მეორე და ვეროპის (პლოვდივი) მესამე პრიზიორი, ბებერი კონტინენტის შარშანდელი (ბელგრადი) ჩემპიონი, 2019 წლის მსოფლიოს თასის მფლობელი ზაზა ნადირაძე.

სპორტის ისტორიაში მესამე ნიჩოსნობა, რომელმაც ოლიმპიურ თამაშებში იასპარეზა (1972 წელს მიუნხენში ფოთელმა ვიქტორ კრატასიუკმა ორადგილიანი ბაიდარით ბელარუს ნიკოლაი გორბაჩოვთან ერთად ოქროს მედალი დაიმსახურა, მცხეთელი გიორგი ნასყიდაშვილი ნიჩოსნობის სლალომში 31-ე იყო, ზაზამ კი 2016 წელს რიოში ერთადგილიანი კანოეთი 200 მეტრზე მე-5 ადგილი დაიკავა), ხოლო კანოისტებში პირველია. იგი დედუღელში, სენაკის რაიონის სოფელ ნოსირში, მდინარე ტეხურაზე დაფრთიანდა.

ასლა ქართველი სპორტსმენი ტოკიოს ოლიმპიური თამაშებისთვის მომზადებაზე გადაერთვება. საქმე ის არის, რომ ნიჩოსნობის საერთაშორისო ფედერაციამ კანოისტი ვაჟებისთვის 200 მეტრი ოლიმპიური რაქი.

მცხეთელმა ნიჩოსნობა საკვალიფიკაციო ეტაპში მოიგო, ნახევარფინალში მეორე ადგილი დაიკავა, გადამწყვეტი პაექრობისას კი ფინიშის საზთან მესამე იყო (40.34) და ბრინჯაოს მედალი დაიმსახურა. პირველ-მეორე ადგილებზე, შესაბამისად, მსოფლიოს ვერცხლის პრიზიორი, კონტინენტის ჩემპიონი, პირველი ევროპული თამაშების გამარჯვებული ჰენრიკას ჟუტაუტასი (ლიეტუვა, 38.36) და მსოფლიოს ორგზის ჩემპიონი არტისიომ კოზირი (ბელარუსი, 40.08) გავიდნენ.

საგულისხმოა, რომ ზაზა ნადირაძე, რომელიც 1993 წლის 2 სექტემბერს არის დაბადებული მცხეთაში, ჩვენი ქვეყნის

თამაშების პროგრამიდან ამოიღო და მის ნაცვლად 1000 მეტრზე შეჯიბრება შეიტანა. გაისად საოლიმპიადედ 2 სალიცენზიო პაექრობა გაიმართება და ტოკიოს თამაშების საგზურები იქაც გათამაშდება.

სეგედის მსოფლიოს ჩემპიონატზე ბადრი ყაველაშვილმა (კაიაკი) და მარიამ ქერდიკაშვილმაც (კანოე) 200 მეტრზე, ოლონდ „ბ“ ფინალში, იასპარეზეს და საბოლოოდ, შესაბამისად, მე-13 და მე-15 ადგილები დაიკავეს.

ლაზა დიღია

© რაგბი ჩვნი თაგაზია

გაგუკა გორგოძე - სამეფო კამაანიაში

რაგბის პელებე შერაცხილი ჯონა ლომე, შეინ უილიამსი, ბრანდონ ოდრისკოლი, ავგუსტინ ბიშო, ენდრიუ მერტენსი, სერჟ ბლანკო, ტიერი დესოტუარი...

ეს ის თანავარსკვლავედია, რომელსაც აქამდე რვაჯერ გათამაშებული მსოფლიოს თასი არასოდეს მოუგია, მაგრამ სპორტის აღნიშნული სახეობის ლეგენდებად ითვლებიან.

საამაყოა, რომ დამდეგი იპონური ფორუმის დანყებამდე რამდენიმე კვირით ადრე მსოფლიოს თასის ოფიციალურმა ვებ-გვერდმა უტიტულო მოთამაშეთა საუკეთესო 15-ეულში რვა ნომრის პოზიციაზე ქართული რაგბის ყველა დროის ნომერ პირველი წარმომადგენელი მამუკა გორგოძე დაასახელა, რომელიც მეორე დონის სარაგბო ქვეყნებიდან ერთადერთია, ვისაც ასეთი პატივი ხვდა წილად.

სხვათა შორის, მართალია „ბორჯღალოსანთა“ ლიდერმა სანაკრებო კარიერა უკვე დაასრულა, მაგრამ „ტულონში“ თამაშს ისევ განაგრძობს. და მეორე როგორ!

საფრანგეთის ჩემპიონატის გასვლით სასტარტო შეხვედრაში „აჟენტთან“ ჩვენებური პარტნიორებს ორი ლელოთი შეენია და სოლიდური წვლილი შეიტანა თავისი კლუბის პირველ გამარჯვებაში – 44:25.

კოზა კოზახიძე

© ახალ ავალუზი

არის „არისი“!

რომორც მოგესვენებათ, ტრავმებით გატანჯულმა „ჯვაროსანმა“ ვიქტორ სანიკიძემ საკალათბურთო კარიერა, იშულებით, სალონიკის „არისში“ თამაშისას დაასრულა.

სასიამოვნოა, რომ ბერძნული გრანდის მესვეურებს საქართველოს ეროვნული ნაკრების ერთ-ერთი ლიდერის დამსახურება არ დავიწყინია და მას ელადური კლუბის სპორტული დირექტორის თანამდებობა ანდეს.

შეგახსენებთ, რომ უნდა „მფრინავი ვიქტორი“ ფრანგული „დიჟონის“, ესპანური „სარაგოსასა“ და „ესტუდიანტისის“, იტალიური „ვირტუს ბოლონიასა“ და „მონტეპასკი სიენას“, რუსული

„უნიქს ყაზანისა“ და თურქული „ანკარას“ სპორტულ ღირსებას იცავდა, ხოლო შარშანდელ სეზონში საქართველოს „ა“ ლიგაში მოასპარევე კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის გუნდის პრეზიდენტი იყო, რომელიც ფინალში გავიდა და სუპერლიგამდე ერთი ნაბიჯი დააკლდა.

ვიტალი ჯაფარიძე

ალაზნის ველზე ძვ. წ. V-IV საუკუნეების სასახლის ნაშთები აღმოაჩინეს

საქართველოს ეროვნული მუზეუმის საერთაშორისო არქეოლოგიურმა ექსპედიციამ ალაზნის ველზე, სიღნაღის მუნიციპალიტეტის სოფელ ჯუგანში მუშაობა დაასრულა. არქეოლოგიური სამუშაოების შედეგად დაახლოებით ძვ.წ. V-IV საუკუნეების სასახლის ნაშთები გამოვლინდა.

ალაზნის ველზე, ეროვნული მუზეუმის არქეოლოგიურმა გუნდმა, გეოფიზიკური დაზვერვების შედეგად, დაახლოებით 1 ჰექტარზე განვლილი, სავარაუდოდ, ნახანძრალი ნაგებობის ნაშთები დააფიქსირა. არქეოლოგიური სამუშაოების შედეგად გამოვლინდა რთული გეგმარების ნაგებობა — სასახლის ცენტრალური ექვსკვეთიანი დარბაზი. 1,5 მეტრი სისქის კედლები ალიზის აგურითაა ნაგები. დარბაზის ხის სვეტები კირქვის ზარისებრი ფორმის ბაზისებს ეყრ-

დნობა. ასევე, გამოვლინდა ალიზის აგურით ნაშენები კვადრატული პოლიგონი, რომელზეც, სავარაუდოდ, ტახტი ან საკურთხეველი უნდა მდგარიყო.

ბაზისების ზარისებრი ფორმა, ისევე როგორც ამავე ტერიტორიაზე შემთხვევით აღმოჩენილი არქიტექტურული დეტალი — სავარაუდოდ, კაპიტელის დეკორი, შესაძლებლობას იძლევა, ვივარაუდოთ, რომ ეს ნაგებობა აქემენიდური ხანისაა და ქრისტეს შობამდე დაახლოებით V-IV საუკუნეებით უნდა დათარიღდეს. როგორც ცნობილია, ზარისებრი ბაზისების ფორმა შემუშავდა ძვ.წ. V საუკუნის დასაწყისში აქემენიანთა სპარსეთის იმპერიის ცენტრებში — სუზასა და პერსეპოლისში და ლოტოსის ორნამენტიც აქემენიდური ხელოვნებისთვისაა დამახასიათებელი. ამავე პერიოდს, ძვ.წ. V საუკუნეს, განეკუთვნება ახლად აღმოჩენილი ნაგებობიდან სულ ორიოდე კილომეტრი 1994-1995 წლებში გათხრილი ე.წ. გუმბათის სასახლე, რომლის ზარისებრი ბაზისები საქართველოს ეროვნული მუზეუმის სიღნაღის მუზეუმშია გამოფენილი.

გამძრალი ცივილიზაციების ნაკვალევზე

ღაგურების სამუოზლო

ატლანტიდის შესახებ ყველას გვსმენია. მასზე იმდენი ითქვა და დაინერა, იმდენი დოკუმენტური თუ მხატვრული ფილმი გადაიდგა, რომ კიდევ ერთხელ ყოველივეს გამეორება, ვფიქრობთ, ნაკლებად საინტერესო იქნებოდა. წარსულის იდეალური ცივილიზაციების საკითხს რაც შეეხება, ამ მხრივ გაცილებით ნაკლებად ცნობილია კონტინენტის მუს ანუ პაციფიკის შესახებ, რომლის თაობაზე ლეგენდებს სათავე, თავისდაუნებურად, მაიას ტომის ინდიელებმა დაუდეს.

უფრო სწორად კი ეს იყო ფრანგი ლევიმსახური, ისტორიკოსი და ეთნოგრაფი შარლ-ეტიენ ბრაუნერ დე ბურბური, რომელმაც ცხოვრების დიდი ნაწილი ამერიკაში გაატარა, სადაც მისი ონერული მოღვაწეობის პარალელურად ადგილობრივი ტომების კულტურას სწავლობდა. მექსიკაში მოგზაურობისას დე ბურბურმა მაიას ტომის რამდენიმე ძველისძველი ხელნაწერი შეიძინა, მე-16 საუკუნეში ევროპაში დაბრუნებულმა კი მათი გაშოვრვა და თარგმნა სცადა. ერთ-ერთ მათგანში იყო ცნობა „წყალქვეშ ჩაძირული ქვეყანა მუს შესახებ“. ამიტომ თავდაპირველად აბატს ეგონა, რომ საქმე ატლანტიდას ეხებოდა, მაგრამ შემდეგ ზოგიერთი მიწისშენებით იგი მიხვდა, რომ ეს იდუმალი ქვეყანა მუს, არა ატლანტიდას, არამედ წყნარ ოკეანეში მდებარეობდა. ამ ჰიპოთეზას მხარი სხვა მეცნიერებმაც დაუჭირეს. იმ დროისთვის ოკეანეთის კუნძულებზე უამრავი სახის მცენარე და ცხოველი აღმოაჩინეს, რომელიც აზიისა და ორივე ამერიკის ფლორასა და ფაუნას ენათესავებოდა. ამდენად, წყნარ ოკეანეში ხმელეთის დიდი ნაწილის არსებობა კარგად ხსნიდა იმას, თუ როგორ შეიძლებოდა მოხვედრილიყო ეს მცენარეები და ცხოველები კუნძულებზე. ასე წარმოიშვა თეორია კონტინენტ მუს არსებობის თაობაზე, რომლის მეორე სახელწოდებაა პაციფიდი. 1924 წელს ინგლისელმა ეთნოგრაფმა ჯონ ბ. ბრაუნმა დაწერა წიგნი „წყნარი ოკეანის საიდუმლო“, რომელშიც კერძოდ, აცხადებდა,

რომ პაციფიდისგან მხოლოდ ერთი ნაგლეჯი — პასეის კუნძული დარჩა, რომლის ამჟამად საქვეყნოდ ცნობილი ქვის უზარმაზარი ცვირშუბლა ქანდაკებები სწორედ მათი შექმნილია.

მუს კონტინენტით სხვადასხვა მისტიკურ თუ ოკულტურ სწავლებათა მიმდევრებიც დაინტერესდნენ და თუ მანამდე ბევრი მათგანი კაცობრიობის აკვნად ატლანტიდას მიიჩნევდა, ახლა ეს ხალხი პაციფიდაზე „გადაერთო“, მაგრამ თუ ჩაძირული ატლანტიდის მიგნებას მრავალი ექსპედიცია ცდილობდა, წყნარ ოკეანეში მუს კონტინენტს თითქმის არავინ ეძებდა.

მოგზაურმა ტურ ჰეინრდლმა დაამტკიცა, რომ ძველ დროს სამხრეთ ამერიკის, ავსტრალიისა და ოკეანეთის კუნძულების მცხოვრებთ შეეძლოთ წყნარი ოკეანის გადალახვა, მაშასადამე მცენარეთა თესლისა და წვრილ ცხოველთა გადაზიდვასაც შეძლებდნენ. ამდენად ფლორისა და ფაუნის მსგავსების ახსნა მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხეში ამით შეიძლება.

ალსანიშნავია ისიც, რომ დედამიწაზე უდიდესი ოკეანის ფსკერი დღემდე, ფაქტობრივად, შეუსწავლელია, ამდენად სულაც არ არის გამორიცხული, რომ ოდესმე უძველესი ცივილიზაციის ნარჩენების ნახვა სწორედ იქ მოხერხდეს. ჩაძირული ცივილიზაციებისგან განსხვავებით, რომელთა ამბები უხსოვარი დროიდან მოდის, ლემურიის კონტინენტის შესახებ ლაპარაკი პირველმა მე-19 საუკუნეში მეცნიერმა ფილიპ ლათლი სქელიტერმა დაიწყო. მან ექვსი ზოოლოგიური რეგიონის თეორია შემუშავა, რომელთაგან სიცოცხლე სხვებისგან დამოუკიდებლად ვითარდებოდა. მაგრამ ამ თეორიის ფარგლებში იგი იმ დასკვნამდე მივიდა, რომ აფრიკის აღმოსავლეთ სანაპიროსთან კუნძულ მადაგასკარს ვერც ერთ რეგიონს ვერ აკუთ-

ვნებდა, მასზე მცხოვრები მრავალი ცხოველი, მათ შორის მაიმუნ ლემურთა მრავალი სახეობა, ერთიან თეორიაში არანაირად არ „ჯდება“, სრულიად გაურკვეველი იყო, თუ საიდან გაჩნდნენ ისინი და რატომ, რომ ფაუნის მათი მსგავსი წარმომადგენლები არც აფრიკაში მოიძებნება, არც აზიაში. სწორედ მაშინ იყო, რომ ფილიპ ლათლიმ ივარაუდა, რომ, შესაძლოა, მადაგასკარი დედამიწაზე ოდესღაც არსებული კონტინენტის გადარჩენილი ნაწილია, რომელიც უხსოვარ დროს წყალმა დაფარა.

ეს აზრი დიდად მოეწონათ ევოლუციის თეორიის მომხრეებს, რომელთა აზრით, ჩაძირულ კონტინენტზე იმ განამარხებულ ცხოველთა ნეშტების პოვნა იქნება შესაძლებელი, რომლებიც ევო-

ლუციური ჯაჭვის „ამოვარდნილ“ რგოლებს წარმოადგენენ.

ამ კონტინენტის არსებობას კი ირიბად ადასტურებს ინდოეთის, ინდონეზიისა და იქაური კუნძულების მოსახლეობის ცალკეული ლეგენდები. გარდა ამისა, „უაჯ-ურის წყლებში“ ოდესღაც არსებული ქვეყნის შესახებ ცნობები, რომელიც შემდგომ „ტალღებში გაუჩინარდა“, ძველგვიპტურ ფოლკლორშიც არის. უაჯ-ურს ეგვიპტელები ნითელ ზღვასაც უწოდებდნენ და ინდოეთის ოკეანესაც, ინდოეთსა და ცვილონში კი იმის ამბებს ჰყვებიან, რომ ინდოსტანის ნახევარკუნძულის სამხრეთით იყო ქვეყანა, რომლის პოეტურ სკოლას თვით ლმერთი შივა თავკაცობდა. თავად მადაგასკარის მკვიდრნი კი უფრო არა აფრიკელებს, არამედ ინდონეზიელებს ჰგვანან, თანაც იქაური ლეგენდით, მათი ქვეყანა ოდესღაც გაცილებით დიდი იყო და შორს აღმოსავლეთით ვრცელდებოდა.

მოკლედ, მე-19 საუკუნეში მრავალი მეცნიერი იზიარებდა იმ მოსაზრებას, რომ სადღაც ინდოეთის ოკეანის შუაგულში ჩაძირული კონტინენტი, რომელზეც აუარება ძვირფასი ეთნოგრაფიული არქეოლოგიური მასალის მოპოვება შეიძლება. ამ კონტინენტით — ლემურიათი, მრავალი ეზოთერული ორგანიზაცია იყო დაინტერესებული, მათ შორის ელენე ბლავატსკაის მიერ დაარსებული თეოსოფიური საზოგადოება, რომლის წევრებს მიაჩნდათ, რომ ატლანტიდისა და ლემურიის მცხოვრებნი დედამიწის ისტორიაში ყველაზე მაღალგანვითარებული ცივილიზაციების წარმომადგენლები იყვნენ.

თუმცა ამჟამად მეცნიერები უფრო იმ თეორიას ემხრობიან, რომ ალენურილი მითიურ კონტინენტად მაინც ინდოსტანის ნახევარკუნძულის სამხრეთი ნაწილი უნდა მივიჩნიოთ, მადაგასკარის ფლორისა და ფაუნის განსხვავების მიზეზი კი ისაა, რომ აფრიკის კონტინენტის ძალიან დიდი ხნის წინათ მოსცილდა, ამიტომაც სიცოცხლე იქ თავისი გზით ვითარდებოდა.

არადა, ვინ იცის, იქნებ, ძველ ლეგენდებში მაინცაა ჭეშმარიტების მარცვალი?

ვინ იცის...

მოამზადა ოთარ მერიუვილა

თანამედროვე საოპერო ხელოვნების ერთ-ერთ უდიდეს მომღერალს, 78 წლის ესპანელ პლასიდო დომინგოს, ამერიკის შეერთებულ შტატებში უკვე კარგა ხანია აგორებულ სკანდალში, ეგრეთ წოდებულ, ხარასმენტში, ანუ სექსუალურ შევიწროებაში ატეხილი საყოველთაო ვნებათაღელვის მძლავრმა ტალღამ გადაუარა.

ერთბაშად ცხრა ქალმა საჯაროდ განაცხადა, რომ 1980-იან წლებში მსახიობი მათგან ინტიმური ურთიერთობების დამყარებას მოითხოვდა, რის სანაცვლოდ სასურველ როლებს სთავაზობდა. იმ შემთხვევაში კი, თუკი ეს ქალბატონები უარს ეტყობდნენ, „პროფესიულად სჯიდა“. არადა, გაკვირვებას იწვევს ის გარემოება, რომ ხარასმენტის არც ერთმა მსხვერპლმა არც საკუთარი ვინაობის გამხელა ისურვა და პლასიდო დომინგოს ვითომდა წარსულში სექსუალური შევიწროების ვერანაირი მტკიცებულება ვერ წარმოადგინა.

ამასთან, უნდა ითქვას, რომ დიდებულ პირენელ მომღერალთან დაკავშირებული ამ ბინძური სკანდალის აგორებისთანავე,

მაჟალა ქსრაშვილი: დომინგოს ხასიათი კალაძის მისხლის არ არის!

მაჟალა ქსრაშვილი, მსოფლიო საოპერო ხელოვნების არაერთმა გამოჩენილმა მოღვაწემ კატეგორიულად გაილაშქრა პლასიდო დომინგოს მიმართ სამარცხვინო ინსინუაციების წინააღმდეგ და ხმა აიმაღლა დამსახურებული მეტრის დასაცავად. მათ შორისაა ჩვენი

სახელოვანი თანამემამულე, სსრ კავშირის სახალხო არტისტი, დიდი თეატრის სოლისტი, მოსკოვის კონსერვატორიის პროფესორი მაყვალა ქსრაშვილი, რომელიც წლების მანძილზე პირადად იცნობს მსოფლიო ტენორს. — პლასიდო დომინგოს ბევრ-

ვერ პირადად შევხვედრივარ, მის შესახებ ჩემი სახელგანთქმული მეგობრისგან ელენა ობრაზცოვასგან, აგრეთვე სხვა კოლეგებისგანაც არაერთხელ მსმენია და მსგავს რაღაცებზე არასდროს მინიშნებაც კი არ გამიგონია, — აცხადებს მაყვალა ქსრაშვილი. — თუკი მას ვინმესთან ინტიმური სიახლოვე ჰქონდა, ეს, ვფიქრობ, ურთიერთთანხმობით ხდებოდა. ამას იმიტომ ვამბობ, რომ ვიცი — პლასიდო ძალიან ბევრ ქალს უყვარდა. ის ხომ მსოფლიო ოპერის სექს-სიმბოლოც იყო: იმის გარდა, რომ ის უნიჭიერესი მომღერალია, ფიზიკურადაც ძალიან მომხიბლავი, ლამაზი მამაკაცია. თანაც ბევრი ისინი ოცნებობდნენ ამაზე — მაშ, რომელ ხარასმენტზეა ლაპარაკი? მის ხასიათში ძალადობის მისხალიც არ არის, იგი კეთილშობილების განსახიერებაა! აუცილებელია იმის აღნიშვნაც კი, რომ წლების მანძილზე იგი მრავალ ახალგაზრდა ხელოვანს სრულიად უანგაროდ უწევდა დახმარებას. ვფიქრობ, რომ პატივისცემა და ღირსების შელახვის გამო მან სასამართლოში სარჩელი უნდა შეიტანოს!

ნინო ალექსანდრია

აფრიკული ხანძარი ამაზონთან რა შედეგებაა

მომალბამბისა და პოლიტიკოსების ყურადღება, ამ ეტაპზე, ამაზონის ჯუნგლებში არსებულ ხანძრებს უკავშირდება, თუმცა NASA-ს მიერ გაფრცვლებული ახალი რუკის მიხედვით, აფრიკის კონტინენტზე ამაზონის ჯუნგლებთან შედარებით, თითქმის 5-ჯერ მეტი ხანძრის კერა მქონეა.

უკანასკნელი ორი დღის მონაცემებით, ცენტრალური აფრიკის რეგიონში, ანგოლაში 6902, ხოლო კონგოს დემოკრატიულ რესპუბლიკაში 3395 ხანძრის კერაა. შედარებისთვის, ამ ეტაპზე, ამაზონის ჯუნგლებში 2127 ხანძრის კერა ფიქსირდება.

ინდონეზია ახალი დედაქალაქის აშენებას გეგმავს

ინდონეზიის პრეზიდენტის ჯოკო ვიდოტოს განცხადებით, ხელი-სუფლება გეგმავს, მჭიდროდ დასახლებული და გადატვირთული ჯაკარტადან დედაქალაქი ბორნეოს კუნძულზე გადაიტანოს. ინფორმაციას ავრცელებს Deutsche Welle.

ახალი დედაქალაქი ბორნეოს კუნძულის აღმოსავლეთით, კალიმანტანის პროვინციაში გაშენდება, ქალაქ სამარინდასა და საპორტო ქალაქ პალიკპაპანს შორის.

„ეს არის სტრატეგიული ადგილმდებარეობა ინდონეზიის ცენტრში, მზარდი ურბანული ზონის მახლობლად“, — განაცხადა ქვეყნის პრეზიდენტმა.

მისივე განცხადებით ახალი დედაქალაქის მშენებლობა 33 მლრდ დოლარი დაჯდება და 2024 წელს დაიწყება.

პროექტის დაფინანსება სახელმწიფო სახსრებითა და კერძო ინვესტიციებით მოხდება.

ჯაკარტა ინდონეზიის დედაქალაქი და ქვეყნის ყველაზე დიდი ქალაქია. იგი ინდონეზიის მთავარი საპორტო ქალაქი და კომერციული ცენტრია.

2011 წლის მონაცემებით ქალაქში ცხოვრობს 10 187 595 ადამიანი.

ბრაზილიის პრეზიდენტმა მაკრონი გამოლანკა

სამშხარობა, რომ ბრაზილიელი პოლიტიკოსები საკუთარ თავს სხვა სახელმწიფოს ლიდერის შეურაცხყოფის უფლებას აძლევენ. ამის შესახებ საფრანგეთის პრეზიდენტმა ემანუელ მაკრონმა დიდი შვიდეულის სამიტის ფარგლებში პრესკონფერენციაზე ბრაზილიის ხელისუფლების წინააღმდეგ გამოვიცხადე.

წარმომადგენელთა მხრიდან მასზე თავდასხმების კომენტარებისას განაცხადა.

გასულ კვირას ბრაზილიის პრეზიდენტმა ჟაირ ბოლსონარუმ, მაკრონი კოლონიალურ მენტალობაში და ამაზონის ტყის ხანძრების პოლიტიკური მიზნებისთვის გამოყენებაში დაადანაშაულა. ამის მიზეზი მაკრონის განცხადება გახდა, სადაც აღნიშნა, რომ ბიარიცში G7-ის სამიტზე ამაზონის ტყის ხანძრების საკითხს განიხილავდნენ.

მაკრონმა ბოლსონარუ კლიმატის შესახებ ვალდებულებების შეუსრულებლობაში დაადანაშაულა და ევროკავშირსა და სამხრეთამერიკულ ბლოკს შორის თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმების წინააღმდეგ გამოვიცხადე.

ბოლსონარუმ სოციალურ ქსელში გავრცელებულ ირონიულ ფოტოკოლაჟზე, რომელშიც აღბეჭდილი იყო ბრიჯიტ მაკრონი, დადებითი კომენტარი დატოვა.

ბრაზილიის სოფლის მურნეობის მინისტრმა აბრაამ ვაინტრაუბმა კი მიკრობლოგ Twitter-ში მაკრონს „ჭკუასუსტი ოპორტუნისტი“ უწოდა, რომელიც სოფლის მეურნეობაში ფრანგი ლობების მხარდაჭერას ეძებს.

„რაც შეეხება ბატონ ბოლსონარუსა და მის მინისტრებს — ამაზე განსაკუთრებულ კომენტარს არ გავაკეთებ. პირადად პატივს ვცემ ყველა სახელმწიფოს ლიდერს, რომელიც ხალხის მიერაა არჩეული, პატივს ვცემ ადამიანებს და ვფიქრობ, რომ ეს არის მნიშვნელოვანი“, — განაცხადა მაკრონმა.

„გუშინ მან კარგ იდეად მიიჩნია ის, რომ მისმა მინისტრებმა შეურაცხყოფა მიაყენეს სხვა სახელმწიფოს ლიდერს... და მან (ბოლსონარუმ) თავს უფლება მისცა, დაეწერა უპატივცემულო კომენტარები ჩემი ცოლის მისამართით. რა უნდა ვთქვა? ეს ძალიან სამწუხაროა. სამწუხარო, პირველ რიგში, ბრაზილიისა და მისი ხალხისთვის“, — დასძინა მაკრონმა.

მაკრონმა აღნიშნა, რომ დიდ პატივს სცემს ბრაზილიელ ხალხს და ისინი იმსახურებდნენ ისეთ პრეზიდენტს, რომლის საქციელიც უმაღლესი დონის იქნება.

ს

რუსოპირი პალატის კარგი:
 აუზ დოლარი - 2.9279; აპრი - 3.2365;
 ბრიტანული მიკროსტრუქტურა - 3.5764;
 100 რუბლი - 4.4581; თურქული ლირა - 0.5072;
 აზერბაიჯანული მანათი - 1.7243;
 1000 სომხური დრამი - 6.1536.

კაინდი 27 აპრილისთვის

აღმოსავლეთი საქართველო:

ბარაი -	ლაშ	+15,	ფშ	+31
მთიანი რაიონები -	ლაშ	+9,	ფშ	+29

დასავლეთი საქართველო:

ბარაი -	ლაშ	+19,	ფშ	+33
მთიანი რაიონები -	ლაშ	+14,	ფშ	+31
თბილისი:	ლაშ	+20,	ფშ	+29

დაპირიკაპო, მოგვარაპო:
 ტელ: 296-72-86,
 599-79-76-79, 568-82-09-84
 ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru
 და sakresp@top.ge